

ความคุ้มค่าในการศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 430 จุลนิพนธ์
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2555

ความคุ้มค่าในการศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 430 จุลนิพนธ์
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2555

**VALUE FOR EDUCATION TO STUDY IN THE FIELD OF GENERAL BUSINESS
MANAGEMENT MAJOR, FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE, SILPAKORN
UNIVERSITY**

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

**A Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Bachelor of Business Administration Program in General Business Management**

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

2012

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิจารณาแล้ว
อนุมัติให้การวิจัย เรื่อง “ความคุ้มค่าในการศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” เสนอโดยนายธนวัตร นกคารา และ นายอนุพันธ์ ปทุมมาสูตร มีคุณค่า
เพียงพอที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชาจลนินพนธ์ ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ

.....
(อาจารย์นพดล โตวิชัยกุล)

รักษาราชการแทน

หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

วันที่ เดือน พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทักษ์ ศิริวงศ์

คณะกรรมการสอบจลนินพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ธีระวัฒน์ จันทร์ทิพย์)

..... / /

..... ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทักษ์ ศิริวงศ์)

..... / /

..... กรรมการ

(อาจารย์ศศิกานต์ เสาจตุรัส)

..... / /

12520057, 12520168 : สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คำสำคัญ : ความคุ้มค่าเงินในการศึกษา / สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป / มหาวิทยาลัยศิลปากร

ธนวัตร นกคาราและอนุพันธ์ ปทุมมาสุตร : ความคุ้มค่าในการศึกษาสาขาวิชาการจัดการ
ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. พิทักษ์ ศิริวงศ์. 53 หน้า.

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคุ้มค่าในการศึกษาในสาขาวิชาการจัดการ
ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ซึ่งเกี่ยวกับการ
การแสดงความคิดเห็นเรื่องความคุ้มค่าของเงินในการศึกษา ตลอดจนศึกษาปัญหา และแนวทางการ
แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการศึกษาใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้
ข้อมูลที่แท้จริง ผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาคั้งนี้คือ นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ
กลุ่มนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปชั้นปีที่ 1 กลุ่มนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจ
ทั่วไปชั้นปีที่ 2 กลุ่มนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปชั้นปีที่ 3 และ กลุ่มนักศึกษาสาขาวิชา
การจัดการธุรกิจทั่วไปชั้นปีที่ 4 ผลการศึกษพบว่า

ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นส่วนที่สำคัญในการตัดสินใจในการเรียนต่อ ผู้เรียนมี
ทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยในทุกด้าน เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ผลที่ได้รับจาก
การศึกษานั้นเป็นไปตามความคาดหวังของนักศึกษา การศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปมี
ความคุ้มค่าของเงินในการศึกษา เป็นการศึกษาหาความรู้ ทำให้มีองค์ความรู้มากขึ้น โดยให้ความเห็น
ว่าเป็นหลักสูตรที่เปิดขึ้นมาเพื่อรองรับประกอบอาชีพในปัจจุบันอย่างหลากหลาย และสนับสนุน
การประกอบธุรกิจส่วนตัว มีความทันสมัย หลักสูตรครอบคลุม สามารถนำไปใช้ได้จริงในการ
ประกอบอาชีพ เป็นการตัดสินใจเลือกแนวทางที่คิดว่าสามารถทำให้ตนเองประสบความสำเร็จใน
การศึกษา โดยใช้หลักความคิดและเหตุผลในการตัดสินใจ ด้านของชื่อเสียงมหาวิทยาลัยถือได้ว่าเป็น
ส่วนที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อเพราะเห็นว่ามหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับของสังคม ผู้เรียน
มีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยในทุกด้าน

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่อนักศึกษา 1.....2.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

12520057 , 12520168 : MAJOR: GENERAL BUSSINESS MANAGEMENT

KEY WORD: BRAND EQUITY, GENERAL BUSINESS MANAGEMENT, SILPAKORN UNIVERSITY

TANAWAT NOKDARA AND ANUPAN PATHUMASOOT : VALUE FOR EDUCATION TO STUDY IN THE FILED OF GENEAL BUSINESS MANAGEMENT MAJOR, FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE, SILPAKORN UNIVERSITY. RESEARCH ADVISOR: ASST. PROF. PHITAK SIRIWONG, Ph.D. 53 pp.

Abstract

This study aimed to examine the value for education of studying in the filed of General Business Management, Faculty of Management Science, Silpakorn University. Three main aspects the value for money in education, problems and approaches to resolve the problems effectively were studied as well.

The methodology used was qualitative methods by group interviewing to collect the data. The main source of information in this study is general business management Faculty of Management Science, Silpakorn University. The study consisted of 27 interviewees, they students, were divided into 4 groups who are year 1, year 2, year 3 and year 4.

The results showed that reputation of the university is an important part of decision making to study. Students have a positive attitude towards all aspects of the university. The university has established a reputation. The university made them get what they are expected. About good value for money to study in this major, they agreed that they have more knowledge from this major. All courses in this major support them to work in various kinds of business and even at their own business. The curriculum is up-to-date and covering all aspects about business management. Those could be applied in their working life. A decision that could make their way to success in education. The main idea and the reason for the decision. The reputation of the institution is regarded as the most important in the decision to study. College students have a positive attitude in all aspects. Reputation of the institution is recognized by the society.

Faculty of Management Science SILPAKORN UNIVERSITY

Academic 2012

Students' signatures 1..... 2.....

Research Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยผู้วิจัยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือจากอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ทำงานวิจัยฉบับนี้ ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ คณาจารย์คณะวิทยาการจัดการทุกท่านที่ได้สั่งสอนอบรมผู้วิจัยขณะที่ศึกษาอยู่

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน เอื้อเฟื้อทุนทรัพย์ และให้กำลังใจตลอดมา ให้ทุนทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียน และเป็นกำลังใจในการทำงาน ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่น่ารักทุกคนที่ให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

ผลงานวิทยานิพนธ์ศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	4
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษากับการลงทุนในทุนมนุษย์.....	4
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา.....	5
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคุ้มค่า.....	12
แนวคิดการประเมินความคุ้มค่า.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	28
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	30
ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย.....	31
สรุปและอภิปรายผล.....	31
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์.....	32
การเลือกมหาวิทยาลัยและการเลือกคณะวิชาที่ศึกษา.....	33
ความคุ้มค่าทางการเงินในการศึกษา.....	35
ความคุ้มค่าเกี่ยวกับสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.....	36

บทที่	หน้า
ความคุ้มค่าเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน.....	37
ความคุ้มค่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอน.....	39
5 สรุปลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	40
สรุปและอภิปรายผล.....	40
ข้อเสนอแนะ.....	42
รายนามอ้างอิง.....	43
ภาคผนวก.....	48
ภาคผนวก.....	49
ประวัติผู้วิจัย.....	52

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการใช้กำลังของประเทศ อีกทั้งการศึกษายังเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม ถ้าประเทศใดประชากรมีการศึกษาสูง ประเทศนั้นก็จะมียกกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มรายได้ของบุคคลให้สูงขึ้น (นครินทร์ สังข์รักษา, 2552 : 1)

จากแนวความคิดที่ว่า “มหาวิทยาลัย” คือ องค์กรทางความรู้ที่สามารถผลิตความรู้ และผลิตปัญญาให้แก่ประชาชนของประเทศชาติให้เติบโตไปเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ดังนั้นบทบาทของมหาวิทยาลัยจึงต้องปกป้องบอกกล่าว การเข้ามาเรียนต่อในมหาวิทยาลัยนั้น กลุ่มเป้าหมายคาดหวังจะได้รับอะไรจากมหาวิทยาลัยบ้าง และสามารถเป็นแหล่งปัญญาของสังคมได้อย่างไร มีความคุ้มค่ากับเงินที่เสียไปกับการศึกษาครั้งนี้เพียงใด (ธัญธร วิริยะยุทมา, 2553 : 1)

ปัจจุบันการพัฒนาประเทศและความต้องการของตลาดในกลุ่มแรงงานยุคโลกาภิวัตน์ต่างเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยเฉพาะในด้านคุณวุฒิของแรงงาน ทำให้พฤติกรรมของประชากรที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มุ่งศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น แรงจูงใจในการศึกษาระดับอุดมศึกษา นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากค่านิยมในปริญญา ความต้องการของผู้เรียนและการที่มีหรือไม่มีงานทำ จากการพิจารณาการศึกษาที่ผ่านมา ๓ มา สิ่งที่เราเห็นชัดเจนอย่างหนึ่งคือ การศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอย่างหนึ่งที่จะทำให้ชีวิตเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ เช่นเดียวกับปัจจัย อาหาร ยา รักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย (พจน์ สะเพียรชัย, 2537 : 8)

ในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของผู้เรียนนั้น ผู้เรียนได้พิจารณาถึงคุณค่าที่ได้รับจากการศึกษาในวิชานั้น ๆ ดังนั้น จึงสามารถเปรียบเทียบผู้เรียนเป็นเหมือนผู้บริโภคคนหนึ่งที่มีความต้องการในการเลือกสินค้า ซึ่งสินค้าในที่นี้ก็คือสาขาวิชาที่ต้องการศึกษานั้นเอง การเลือกสินค้าที่สร้างความภูมิใจและทำให้รู้สึกว่าคุณค่าที่เลือกนั้นมีคุณค่าและคุ้มค่ากับเงินที่เสียไป คุ้มค่ากับเวลาที่ใช้ไป คุ้มค่ากับความพยายามและที่สำคัญทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม พร้อมทั้งสร้างความ

ภาคภูมิใจแก่ตนเอง ครอบครัวและได้เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการศึกษาที่ได้ทำการศึกษาเล่าเรียน (รัชนีกร วิริยะยุพมา, 2553 : 2)

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจ เป็นสาขาวิชาที่เน้น การผลิตบุคลากรที่มีความรู้พื้นฐานทางด้านการบริหารจัดการธุรกิจ อันจะเป็นกลไกสำคัญในการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในภาพรวม เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาด้านการจัดการสมัยใหม่ โดยเน้นการสร้างบุคลากรที่มีความ เพียบพร้อมทางด้านวิชาการและทางปฏิบัติ มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานและเพื่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป ตลอดจน เสริมสร้างการเป็นผู้ประกอบการที่มีความรู้ ความสามารถ สามารถสร้างโอกาสในการแข่งขันทาง ธุรกิจ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2555) จึงทำให้สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป เป็น สาขาวิชาที่ได้รับความสนใจและตัดสินใจศึกษาต่อในปัจจุบัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ในการศึกษาถึงความคุ้มค่าในการศึกษาสาขาการ จัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรดังกล่าว และเป็นข้อมูลที่ทางมหาวิทยาลัยสามารถนำ ผลการวิจัยดังกล่าว มาปรับปรุงการบริหารหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ ทั่วไป อีกทั้งยังสามารถนำผลการศึกษาที่ได้เป็นฐานข้อมูลในการวิจัยต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้สามารถ ประเมินผลและพัฒนาการบริหารหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคุ้มค่าในการศึกษาในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี คณะวิทยาการจัดการ สาขาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4

ระยะเวลาในการสำรวจข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ในช่วงเดือนมิถุนายน 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556

พื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ
เพชรบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความคุ้มค่าของการศึกษาในสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
2. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการตัดสินใจของนักศึกษาในการศึกษา สาขาการจัดการ
ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
3. เป็นข้อมูลในการตัดสินใจสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในสาขาการจัดการธุรกิจ
ทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “ความคุ้มค่าในการศึกษาสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” ได้ใช้ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษากับการลงทุนในทุนมนุษย์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา
3. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
4. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคุ้มค่า
5. แนวคิดการประเมินความคุ้มค่า
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษากับการลงทุนในทุนมนุษย์

การศึกษาโดยทั่วไป หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้และปัญญา การเสริมสร้างทักษะความสามารถ ตลอดจนจริยธรรม ซึ่งปัจเจกชนอาจแสวงหาได้ตัวได้ตลอดเวลาเพื่อเพิ่มสติปัญญาความสามารถของตนให้เต็มศักยภาพ แต่ในการวิเคราะห์นั้นมักจะตีกรอบของการศึกษาให้หมายถึงวิชาความรู้และทักษะที่มีสถาบันเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาท ซึ่งอาจเป็นสถาบันที่มีเป้าหมายทางการศึกษา การฝึกอบรมโดยตรง หรือสถาบันอื่นๆ เช่น สถานที่ทำงาน ซึ่งล้วนคาดว่าการศึกษาอบรมนั้นจะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการผลิตของทุนมนุษย์เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและยกระดับมาตรฐานชีวิตของประชาชนในสังคมให้สูงขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม หากมองในแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์ การที่ผู้บริโภครัดสินใจที่จะศึกษาหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับมุมมอง (Perception) ของผู้ศึกษาว่า การศึกษาอาจจะเป็นการบริโภคหรือการลงทุนก็ได้ ถ้าการศึกษามีลักษณะเหมือนสินค้าอุปโภคบริโภคแสดงว่า การทำการศึกษาของบุคคลทั่วไปนั้นเป็นการบริโภคการศึกษา ดังนั้นการตัดสินใจบริโภคการศึกษา ผู้บริโภคต้องยอมเสียสละการบริโภคสินค้าอื่นๆ ภายใต้อำนาจจำกัดต่างๆ ที่ตนเองมีอยู่ไม่ว่าจะมองในรูปของงบประมาณและเวลาที่นักศึกษาแต่ละคนมีอยู่ ซึ่งแน่นอนว่านักศึกษาทุกคนที่ตัดสินใจมาเรียนย่อมมีความคาดหวังที่จะได้รับความพึงพอใจสูงสุดจากการตัดสินใจเข้าศึกษา ภายใต้อำนาจเลือกและทรัพยากรที่มีอยู่ แต่

อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาว่าการศึกษาที่มีลักษณะเหมือนสินค้านั้นก็จะถือว่าผู้ที่ทำการศึกษาเป็นผู้ที่ลงทุนในสินค้านั้นทำการศึกษา โดยที่ผู้ลงทุนนั้นย่อมหวังผลตอบแทนภายภาคหน้าไม่ว่าโอกาสการทำงานที่มีรายได้สูงขึ้น ความก้าวหน้าในอาชีพ ในแนวคิดนี้นักเศรษฐศาสตร์มองว่าต้นทุนต่างๆ ที่เกิดขึ้นจะปรากฏในรูปที่เป็นตัวเงินและต้นทุนค่าเสียโอกาส ทั้งนี้ก็เพราะว่าหากบุคคลไม่เลือกศึกษาต่อเขาก็จะมีโอกาสที่จะประกอบอาชีพ ฉะนั้นเมื่อเขาเข้ารับการศึกษาก็มีลักษณะคล้ายๆ กับว่าเขาต้องเสียสละรายได้ที่ควรจะได้ไป (Earning Foregone) จึงถือว่าเป็นรายได้ในส่วนที่บุคคลต้องสูญเสียไป หรือที่เรียกว่าต้นทุนค่าเสียโอกาสนั่นเอง โดยเฉพาะการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปเรื่อยๆ ต้นทุนค่าเสียโอกาสนี้ก็จะยิ่งสูงขึ้นเรื่อยๆ ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม โดยเนื้อแท้แล้วการศึกษามักถูกมองว่าเป็นการลงทุนมากกว่าการบริโภค (นวลทิพย์ ควบคุม, 2528 : 3)

จากแนวคิดข้างต้น จะเห็นว่า การศึกษาอาจเป็นไปได้ทั้งการบริโภคและการลงทุน ถ้าการศึกษาที่จัดขึ้นเป็นไปเพื่อสนองความพึงพอใจ หรืออรรถประโยชน์ที่บุคคลนั้นคาดว่าจะได้รับ ก็ถือว่าการศึกษาเป็นไปเพื่อการบริโภค แต่หากว่าการศึกษาเป็นการหวังผลตอบแทนในภายภาคหน้า เช่น ความรู้ความชำนาญ ประสิทธิภาพการผลิต และรายได้เพิ่มสูงขึ้น การศึกษาจึงจัดว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง ดังนั้นการที่สรุปว่า การศึกษาเป็นการลงทุนหรือเป็นการบริโภคนั้น เป็นการพิจารณาในแง่ผู้รับบริการทางการศึกษาว่า ผลที่ได้รับอาจเป็นทั้งในรูปของรายได้และในรูปของความพอใจ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

พินดา อัครกะ (2544 : 13) ได้ศึกษาถึงระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ด้านกลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา และสภาพแวดล้อมด้านการบริหารการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

หมายถึง ลักษณะสภาพหรือบรรยากาศการถ่ายทอด การได้รับประสบการณ์จากการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนด้านกายภาพหรือด้านรูปธรรม เช่น วัสดุ อุปกรณ์ โต๊ะ เก้าอี้ แสงสี เฟอร์นิเจอร์ บริเวณสถานที่ทำกิจกรรม ฯลฯ เป็นต้น สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนด้านนามธรรม เช่น คุณลักษณะของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนและบรรยากาศในห้องเรียน เป็นต้น และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนด้านสังคม ได้แก่สภาพแวดล้อมที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับ

นักศึกษาด้วยกัน รวมถึงภาวะเทียบข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ด้วย การเรียนการสอนจึงมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ ผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอนเพราะจะเป็นผู้กำหนดบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอนในแต่ละครั้งจะให้เป็นไปในแบบใดขึ้นอยู่กับผู้สอน คุณลักษณะผู้สอนจะส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

ทวีศิลป์ สารแสน (2543 : 137) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน ด้านอาจารย์ผู้สอนกับความพึงพอใจของนักศึกษาในสถาบันการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการที่จะทำให้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการเรียน มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเรียน ซึ่งหากสถาบันการศึกษาได้จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบุคลิกภาพของอาจารย์และการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้ออำนวยแก่นักศึกษาเป็นอย่างดีแล้ว การเรียนการสอนขณะที่อยู่ในห้องเรียนย่อมมีประสิทธิภาพ ซึ่งสุดท้ายก็จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสำเร็จของผู้เรียนซึ่งย่อมหมายถึงความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาโดยรวมนั่นเอง

สรุปได้ว่าบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อการเรียนการสอนโดยระหว่างอาจารย์และนักศึกษา หากอาจารย์และนักศึกษามีความรู้สึที่ดีและเป็นมิตรต่อกัน ไม่ตกอยู่ในอำนาจของความหวาดกลัว มีบรรยากาศในชั้นเรียนที่อบอุ่นไม่เครียดข่มขู่ให้เกิดกำลังใจเกิดความมั่นใจแก่นักศึกษาเพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นในบรรยากาศที่เป็นกันเอง โดยนักศึกษาร่วมกิจกรรมด้วยความมั่นใจ สามารถพัฒนาตนเองและกล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล โดยอาจารย์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและนักศึกษามีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมสร้างบรรยากาศนั้นด้วย จึงกล่าวได้ว่าการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักศึกษาหรือผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น และจากการศึกษาสามารถสังเคราะห์แนวคิดเพื่อกำหนดเป็นตัวแปรย่อยสำหรับวัดระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการเรียนการสอนได้ ดังนี้

2.1.1 ด้านผู้สอน

- 1.1 ระดับความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
- 1.2 บุคลิกภาพความเป็นอาจารย์
- 1.3 ความเหมาะสมในการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน
- 1.4 ความพร้อมในการเตรียมการสอน

2.1.2 ด้านผู้เรียน

- 2.1 ความสนใจตั้งใจของผู้เรียน
- 2.2 ความเหมาะสมต่อบทบาทการเรียนการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
- 2.3 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพตรงตามสาขาที่เรียน

2.1.3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

- 3.1 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3.2 ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน

2.1.4 สื่อ วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน

- 4.1 ความเพียงพอของสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
- 4.2 ระดับคุณภาพของสื่อ วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน

2.1.5 ความเหมาะสมในการประเมินผลการเรียน

- 5.1 แบบฟอร์มประเมินผลการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาประเมิน

อาจารย์ผู้สอน

- 5.2 แบบสรุปผลประเมินคะแนนการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน

2.2 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

หมายถึง ลักษณะและสภาพของของอาคารสถานที่ต่าง ๆ เช่น อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม โรงอาหาร ห้องสมุด ห้องน้ำ สถานที่เล่นกีฬา สถานที่พักผ่อน และบริเวณทั้งหมดของมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา และเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาทุกคน การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อให้มีบรรยากาศที่สดชื่น ร่มเย็น น่าอยู่ น่าอาศัย มีสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นข้อคิดข้อเตือนใจ สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่แทรกซึมเข้าไปในจิตใจของนักศึกษาที่ละน้อย จนในที่สุดจะกลายเป็นการปฏิบัติที่เป็นนิสัยติดตัว สิ่งแวดล้อมที่ดีมีอิทธิพลต่อสุขภาพอนามัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ การจัดอาคารสถานที่และบรรยากาศของมหาวิทยาลัยให้สวยงาม สะอาดและมีสภาพแวดล้อมที่ดี เป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษาอยากรู้ อยากเห็น อยากมาเรียน และไม่เกิดปัญหาในการไม่ยอมมาเรียน

สรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาร่างกายจิตใจ พัฒนาบุคลิกลักษณะให้ดีขึ้น มีอิทธิพลต่อสุขภาพอนามัยช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน เกิดการเรียนรู้ การที่นักศึกษาได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น สวยงาม สะอาดปลอดภัย มีบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ซึ่งย่อม

เป็นที่ปรารถนาของนักศึกษาทุกคน สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัย/
สถาบันการศึกษา ลักษณะที่ดีควรมีดังนี้

1. ความเหมาะสมของทำเล ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่
2. ความเพียงพอของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุด สถานที่ออกกำลังกาย สถานที่พักผ่อนหลังจากการเรียน ห้องประชุม เป็นต้น
3. มีความร่มรื่นสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ มีความปลอดภัย
4. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบของบุคลากรต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

2.3 สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่ทางสังคมของกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ และพัฒนาการด้านการเลือกคบเพื่อน อุดมคติในการเลือกคู่ครองกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน การใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อนและเทคนิคการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน เพราะนักศึกษาเป็นวัยที่มีความต้องการทางสังคม ต้องการเพื่อนสนิท ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับครอบครัวที่มีน้อยลง โดยมีกลุ่มเพื่อนเข้ามามีบทบาทต่อนักศึกษามากขึ้น ทั้งด้านทัศนคติ ทักษะ สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพของนักศึกษา

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกลุ่มเพื่อน เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่แวดล้อมนักศึกษา การคบเพื่อนที่มีอยู่จำนวนมาก และต่างก็มีพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน การมีความสัมพันธ์ทางสังคมในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษา สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของนักศึกษาเพราะมีพฤติกรรมบางอย่างของนักศึกษาที่ได้รับจากเพื่อนและนักศึกษารุ่นพี่ การที่นักศึกษาสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ นับว่าเป็นพัฒนาการอย่างหนึ่งของนักศึกษาที่กำลังอยู่ในช่วงของชีวิตที่ต้องการจะเรียนรู้สิ่งใหม่และปรับตัวให้เข้ากับสังคม ดังนั้นมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา จึงต้องจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกลุ่มเพื่อน ให้เหมาะสมโดยการปลูกฝังกล่อมเกลา อบรมสั่งสอนให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ พัฒนาบุคลิกภาพและพฤติกรรมของตนเอง และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกลุ่มเพื่อนเพื่อกำหนดเป็นตัวแปรสำหรับวัดระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ดังนี้

1. การคบเพื่อน
2. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม

3. การปรับตัวในกลุ่มเพื่อน
4. การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.4 สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา

เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ และชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยดีมีความสุข ตลอดจนเป็นการมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ สร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น มีความเป็นผู้นำสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งที่มีประโยชน์โดยตรง ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษา เกิดการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ ช่วยพัฒนา นักศึกษาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ กิจกรรมนักศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพช่วย สร้างเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน สร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้เกิดขึ้น และฝึกความเป็นผู้นำโดยมี อาจารย์ให้คำปรึกษา และมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา ให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม นักศึกษา และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามความถนัด ซึ่งย่อมจะทำให้ นักศึกษาเที่ยวพร้อมไปด้วยคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ด้านต่าง ๆ สามารถตัดสินใจ และปกครองตนเองได้ จากการศึกษาก็กำหนดตัวแปรสำหรับวัด ระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกิจกรรมของนักศึกษา ดังนี้

1. ความเหมาะสมของนโยบายด้านกิจกรรมนักศึกษา
2. ความหลากหลายของกิจกรรมนักศึกษา
3. การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
4. ความเหมาะสมของกิจกรรมนักศึกษา

5.งบประมาณค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา

6. ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง
7. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนักศึกษา

จากแนวคิดของทวิตลิป สารแสน (2543) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน ด้านอาจารย์ผู้สอนกับความพึงพอใจของ นักศึกษาและ พินดาอัครกะ (2544) ที่ได้ศึกษาถึงระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษา 5 ด้าน มี แนวคิดที่สอดคล้องกับงานของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (อ้างใน กัมพล เกื้อกูล, 2547 : 12-13) ที่ได้ให้ ความหมายของสภาพแวดล้อมว่า หมายถึง สิ่งเร้าอันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความรู้สึก

ประสาทสัมผัสของนักศึกษาสภาพที่เป็นอยู่หรือสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อมเหล่านี้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตซึ่งแบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

1. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการณ์หรือบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา พฤติกรรมการเรียนการสอนสามารถนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม บรรยากาศทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ตลอดจนการให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ การแก้ปัญหา ซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอน

2. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร หมายถึง ลักษณะสภาพการณ์ การจัดการดำเนินงานบริหารมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา ในด้านนโยบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนการจัดการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวิชาการ และการติดตามประเมินผลเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

3. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความประทับใจในมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษาโดยรวม หมายถึงสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการให้บริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา

4. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับเพื่อน หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวกับการคบเพื่อนในสถาบันการศึกษาสัมพันธ์ภาพของนักศึกษากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดความสามารถในการทำงานกลุ่มเพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ การยอมรับในรุ่นพี่รุ่นน้อง การเป็นผู้นำในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา

5. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะสภาพการณ์ที่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของนักศึกษา การเรียนการสอน และการปฏิบัติงานของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุด สถานที่ออกกำลังกาย โรงอาหาร ร้านค้า ระบบกำจัดขยะมูลฝอย ที่นั่งพักผ่อนหลังจากการเรียน การตกแต่งสถานที่ สภาพความปลอดภัย ความสะอาดและสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ภายในรั้วมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา ระดับปริญญาตรี

จากที่สนระดังกล่าวสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา ในฐานะที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญของสังคม จำเป็นต้องมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาและการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในของมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา ที่จะกระตุ้น เอื้ออำนวย หรือส่งเสริมการศึกษาของนักศึกษาในการที่จะพัฒนาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายในการเข้ามาศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา เป็นการสร้างศักยภาพของนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความรู้ ความสามารถ ที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพ การเข้าสังคม การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำ สามารถแก้ไขปัญหาได้

สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่มีบทบาทในการกำหนดคุณภาพของนักศึกษาที่ได้เข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา

3. หลักการบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

3.1 ปรัชญาของหลักสูตร

ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงแห่งโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยที่มีวิธีการผลิตในระบบทุนนิยมย่อมไม่อาจหลีกเลี่ยงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากประเทศอุตสาหกรรม และกลไกราคาที่เกี่ยวข้องเนื่องกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตัวอย่างภาวะการณ์ตกต่ำทางเศรษฐกิจ ในระหว่างปี พ.ศ.2539 ถึง พ.ศ.2541 ทำให้ได้ให้บทเรียนจากผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางแก่ทุกภาคส่วนของไทย ไม่เว้นแม้แต่ผลกระทบต่อน้องกับบัณฑิต ผู้ประกอบการในทุกระดับ และทุกสาขาวิชา

การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ได้นำพาประเทศไทยให้สามารถผ่านพ้นวิกฤตการณ์ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ การผลิตทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นระบบ ให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในการบริหารจัดการธุรกิจในระดับขนาดที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาศักยภาพทางการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีฐานของทรัพยากรพื้นฐานของประเทศรองรับ ตลอดจนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ภายใต้แนวความคิดระบบเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเน้นการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก

การผลิตบุคลากรให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาฯ ดังกล่าวนี้นี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันการศึกษาจะต้องมุ่งส่งเสริมการเรียนการสอน สนับสนุนการศึกษาวิจัยด้วยหลักสูตรที่เน้นความก้าวหน้า ทางด้านการบริหารธุรกิจ การสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ด้านวิชาการจัดการ และความเหมาะสมกับการพัฒนาสังคมไทยรวมถึงเพื่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ ให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในบทบาทหน้าที่ของตนตามหลักวิชาชีพ เป็นผู้มีความรู้คุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาตนเอง องค์กร สังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ

3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เน้นการผลิตบุคลากรที่มีความรู้พื้นฐานทางด้านการบริหารจัดการธุรกิจ อันจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในภาพรวม เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาด้านการจัดการสมัยใหม่ โดยเน้นการสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการและทางปฏิบัติ มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานและเพื่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป ตลอดจนเสริมสร้างการเป็นผู้ประกอบการที่มีความรู้ความสามารถสามารถสร้างโอกาสในการแข่งขันทางธุรกิจ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้ง มุ่งหวังให้เกิดดังกับประยุกต์และบูรณาการการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคุ้มค่า

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis) ได้ผ่านการพัฒนามาเป็นลำดับ ดังปรากฏตามหลักฐานของ เพรสต์ และเทอร์วี (Prest and Turvey, 1965 อ้างถึงในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549: 131) ที่ได้ระบุว่า การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของโครงการได้เริ่มมีขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นครั้งแรกเมื่อต้นศตวรรษที่ 20 เมื่อรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับ “The River and Harbor Act” ในปี ค.ศ. 1902 เพื่อแก้ปัญหาการบริหารงานของรัฐบาลกลางสหรัฐฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงกิจการพาณิชยนาวี โดยกฎหมายฉบับนี้ได้ให้ความสำคัญของโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับต้นทุนและผลประโยชน์ทางการค้า (Commercial Costs and Benefits) และจากข้อกำหนดดังกล่าว ได้นำมาสู่การพัฒนาเทคนิคทางด้านการตีค่าต้นทุนและผลประโยชน์ที่มีตัวตนหรือที่สามารถคิดคำนวณเป็นตัวเงิน (Tangible Costs and Benefits) ของโครงการได้ในช่วงปี ค.ศ. 1930 ก็มีการขยายแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ จากทางการค้ามาสู่การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและสังคม ดังจะเห็นได้จากการออกกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมน้ำท่วม หรือ The Flood Control Act ในปี ค.ศ. 1936 ที่ได้ให้อำนาจแก่รัฐบาลกลางสหรัฐฯ ในการเข้าร่วมแผนงานควบคุมน้ำท่วมได้ก็ต่อเมื่อ “ผลประโยชน์ร่วมที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็ผลประโยชน์ที่ได้ตกแก่ใครก็ตาม มีมากกว่าต้นทุนที่ประมาณไว้” ต่อมาแนวคิดทำนองนี้ ก็เผยแพร่ไปสู่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งน้ำเช่น โครงการชลประทาน โครงการไฟฟ้าพลังน้ำ และโครงการน้ำประปา เป็นต้น และเมื่อสงครามโลกครั้งที่สองได้สิ้นสุดลง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ได้ขยายขอบข่ายการวิเคราะห์ให้รวมถึงต้นทุนและผลประโยชน์ขั้นรอง หรือทางอ้อมต่าง ๆ (Secondary or Indirect Costs and Benefits) และรวมต้นทุนและผลประโยชน์ไม่มีตัวตนหรือคิดเป็นเงินไม่ได้ (Intangible Costs and Benefit) เข้าไว้ในการวิเคราะห์ด้วย ในปี ค.ศ. 1950 คณะอนุกรรมการด้านต้นทุนและผลประโยชน์ (Sub-Committee on Cost and Benefits) ของคณะกรรมการลุ่มน้ำระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลกลางสหรัฐฯ (The U.S. Federal Interagency River Basin Committee) ได้จัดทำหนังสือปกเขียวที่ประมวลหลักการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ทางเศรษฐศาสตร์

เกี่ยวกับการจัดเตรียมและประเมินโครงการพัฒนาทรัพยากรน้ำขึ้นมาเผยแพร่ ซึ่งหลักเศรษฐศาสตร์ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์คือเศรษฐศาสตร์สวัสดิการ

นับแต่นั้นเป็นต้นมา การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ก็ได้รับความสนใจกันอย่างกว้างขวางและจริงจังมากขึ้น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะนักเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความสนใจในการนำหลักเศรษฐศาสตร์สวัสดิการ มาประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ และอีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะเมื่อสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง ประเทศต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจในการบูรณะฟื้นฟูและการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่เกิดใหม่ได้เริ่มให้ความสนใจในการพัฒนาประเทศเพื่อแก้ปัญหาความยากจน นอกจากนี้ เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองยุติลง ได้มีการจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศขึ้นหลายองค์กร เช่น องค์การสหประชาชาติ ธนาคารโลก ฯลฯ โดยองค์การระหว่างประเทศเหล่านี้ และกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วต่างก็มีนโยบายให้ความร่วมมือช่วยเหลือแก่ประเทศที่กำลังพัฒนา การพัฒนาเศรษฐกิจจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของการเมืองระหว่างประเทศในสมัยนั้น เมื่อประเทศต่าง ๆ หันมาให้ความสนใจเรื่องการบูรณะและพัฒนาประเทศกันมากขึ้น จึงมีผลให้เกิดความต้องการเงินกู้และเงินช่วยเหลือเป็นจำนวนมาก เพื่อนำมาใช้กับโครงการลงทุนขั้นพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม แต่ในขณะเดียวกันเงินออมภายในของแต่ละประเทศก็มีจำกัดและไม่เพียงพอกับความต้องการ จึงต้องขอเงินและขอความช่วยเหลือจากสถาบันและองค์การระหว่างประเทศ ทำให้สถาบันและองค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธนาคารโลกได้หันมาให้ความสนใจกับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของโครงการว่าโครงการนั้น ๆ คุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ ธนาคารโลกได้เข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญในการพัฒนาและประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของโครงการต่าง ๆ

เมื่อแนวความคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงการได้รับความสนใจแพร่หลายมากขึ้น ดังนั้น ในปี ค.ศ. 1958 ปรากฏว่ามีงานเขียนเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์จากนักเศรษฐศาสตร์หลาย ๆ ท่านเกิดขึ้น นับแต่นั้นเป็นต้นมา แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ก็แพร่หลายไปสู่ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งการประยุกต์ใช้ผู้สาขาอื่น ๆ อย่างรวดเร็ว เช่น สาขาคมนาคมและขนส่ง สาขาพลังงาน สาขาอุตสาหกรรม สาขาเกษตร สาขาบริการ และสาขาสังแวดล้อม ในช่วงปี ค.ศ. 1960 ได้มีการขยายขอบข่ายการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ออกไปอีกในการประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการกระจายรายได้และการว่างงาน และในช่วงปี ค.ศ. 1970 ทั้งแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของโครงการด้านเศรษฐกิจได้รับการพัฒนาอย่างมาก จนกระทั่งในปัจจุบัน การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์มิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะโครงการของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจเท่านั้น หากแต่ได้นำไปใช้ในโครงการ

ของภาคเอกชนด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากโครงการของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ต้องใช้ทุนและทรัพยากรเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ก่อนจะตัดสินใจดำเนินการโครงการใด จึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของโครงการเสียก่อน เพื่อช่วยให้ทราบถึงโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จของโครงการและช่วยในการตัดสินใจว่าสมควรจะดำเนินโครงการนั้นหรือไม่

4.2 ต้นทุนและผลประโยชน์ในทางเศรษฐศาสตร์

4.2.1 ความแตกต่างของต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์กับต้นทุนทางบัญชี

ต้นทุนของโครงการ หมายถึง มูลค่าของปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ไป โดยโครงการซึ่งก็คือ จำนวนเงินทั้งหมดที่โครงการต้องจ่ายในการหาปัจจัยการผลิต ต้นทุนตามแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์จะมีความแตกต่างจากต้นทุนทางบัญชี ต้นทุนทางบัญชีจะหมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่มีการจ่ายจริงเป็นตัวเงิน ส่วนต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์จะมีความหมายและขอบเขตที่กว้างกว่า กล่าวคือ นอกจากจะรวมต้นทุนทางบัญชี ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่มีการจ่ายออกไปจริงแล้ว ยังรวมค่าใช้จ่ายที่ไม่ชัดเจนและไม่มีการจ่ายออกไปจริงเป็นเงินสดด้วย เช่น เจ้าของโครงการใช้สถานที่และแรงงานของตนเองในโครงการ อาจไม่มีการจ่ายค่าเช่าและค่าแรงกันจริง ๆ ดังนั้น ถ้าเป็นการคิดต้นทุนแบบทางบัญชี ก็จะไม่มีการจ่ายค่าใช้จายทั้ง 2 รายการนี้รวมอยู่ด้วย แต่ถ้าคิดต้นทุนตามหลักเศรษฐศาสตร์แล้วจะต้องรวมรายการทั้ง 2 รายการ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนที่แท้จริงของโครงการ ทั้งนี้เพราะสถานที่และแรงงานต่างเป็นทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิต ซึ่งสามารถนำไปใช้ในโครงการใด ๆ ก็ได้ นอกจากนี้แล้ว ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ยังอาจรวมถึง ค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่เกิดจากการมีโครงการแล้ว ทำให้เกิดผลเสียหายต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ภายนอกโครงการและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น เมื่อมีโครงการแล้วทำให้มลภาวะเป็นพิษ ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ อาจไม่มีการจ่าย จึงไม่มีการบันทึกเป็นรายการค่าใช้จ่ายทางบัญชีไว้ แต่ทางด้านเศรษฐศาสตร์แล้ว ค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่เกิดขึ้นนี้ เมื่อเกิดจากการมีโครงการก็ต้องถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายของโครงการเช่นเดียวกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยตรง (เอกราช ภัทรเวสสกุล, 2553)

ต้นทุนของโครงการ จึงประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่มองเห็นชัดเจนและได้มีการจ่ายออกไปจริงในรูปเงินสด (Explicit Cost) และค่าใช้จ่ายที่ไม่อาจมองเห็นได้ชัดเจน หรือในรูปที่ไม่ใช่เงินสด (Implicit Cost) ต้นทุนทางเศรษฐกิจของโครงการจึงมีความหมายกว้าง คือ หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโครงการ ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยตรงหรือโดยอ้อม และจะมีการจ่ายออกเป็นเงินสดหรือไม่ก็ตาม

4.2.2 ต้นทุนทางสังคม

ต้นทุนและผลประโยชน์ของหน่วยธุรกิจเอกชนและสังคมมีความแตกต่างกับเอกชน คำนวณต้นทุนจากค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้สำหรับปัจจัยการผลิต และคำนวณผลประโยชน์จากรายได้ที่ได้รับจากการใช้ปัจจัยการผลิตนั้น โดยอาศัยราคาตลาดเป็นตัววัด แต่สำหรับรัฐนั้น การคำนวณต้นทุนและผลประโยชน์อาศัยจุดยืนของสังคมไม่ใช่จากจุดยืนของเอกชนหรือหน่วยธุรกิจใดหน่วยธุรกิจหนึ่ง ดังนั้นต้นทุนและผลประโยชน์อาจไม่ได้สะท้อนในราคาตลาด หรือไม่สามารถซื้อขายในตลาดได้ เช่น ในการคำนวณโครงการที่มีผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น กระจายที่ใช้ในการพิมพ์บัตรเลือกตั้ง จำเป็นต้องคำนวณต้นทุนทางสังคมโดยรวมผลกระทบภายนอก (Externality) เข้าไปในการคำนวณต้นทุนด้วย หรือการคำนวณโครงการปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผลผลิตที่ได้คือคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีการซื้อขายในตลาด เป็นต้น ความแตกต่างที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการคำนวณต้นทุนของเอกชนกับต้นทุนของสังคมก็คือ เอกชนจะคิดรวมภาษีที่ตนต้องจ่ายให้รัฐเข้ามาเป็นต้นทุนด้วย แต่สำหรับภาครัฐแล้ว ภาษีต่าง ๆ ที่เก็บจากโครงการ (หรือเก็บจากปัจจัยการผลิตหรือวัตถุดิบต่าง ๆ ที่ใช้ในโครงการ) ก็กลายมาเป็นรายรับของรัฐบาลอยู่ดี จึงไม่ถือว่าเป็นต้นทุนของโครงการเมื่อมองจากมุมมองของสังคมและไม่นำมาคิดรวมเป็นต้นทุนของโครงการ (จิรพัชร หนูมงกุฎ, 2555)

4.2.3 ต้นทุนค่าเสียโอกาส

ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์เป็นต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ซึ่งเป็นมูลค่าที่สูงที่สุดของผลประโยชน์จากทางเลือกอื่น ๆ ของการใช้ทรัพยากรที่ไม่มีโอกาสได้ใช้เนื่องจากได้นำทรัพยากรนั้นมาใช้ในโครงการนี้แล้ว (Maximum Alternative Benefit Forgone) ดังนั้น เมื่อตัดสินใจเลือกโครงการ ก. แล้ว ก็จะเสียโอกาสที่จะเลือกโครงการ ข. โครงการ ค. หรือโครงการ ง. ผลประโยชน์ที่สูงที่สุดของโครงการทั้งสามนี้ คือ ต้นทุนของการเลือกใช้ทรัพยากรในโครงการ ก. เนื่องจาก ถ้าไม่เลือกโครงการ ก. ก็มีโอกาที่จะเลือก โครงการ ข. โครงการ ค. หรือโครงการ ง. ที่ให้ประโยชน์สูงสุด ดังนั้น ต้นทุนของการเลือกโครงการ ก. จึงเป็นโอกาสที่เสียไปจากประโยชน์ที่สูงที่สุด ที่จะได้รับจากการเลือกโครงการที่เหลือในเรื่องของการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ในทางเศรษฐศาสตร์นั้น ทรัพยากรจะไม่ใช้ของที่ได้เปล่า ถ้าทรัพยากรนั้น ๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ๆ ได้อีก สมมุติว่า แม่น้ำสายหนึ่งสามารถใช้ประโยชน์ได้เพียงสองอย่าง คือ ใช้ในการล่องแก่ง หรือผลิตกระแสไฟฟ้า ถ้าตัดสินใจเลือกการที่จะสร้างเขื่อน แม่น้ำก็จะถูกน้ำท่วมจนใช้ในการล่องแก่งไม่ได้ ดังนั้น ถ้าตัดสินใจเลือกใช้แม่น้ำในการล่องแก่งแล้ว ต้นทุนของทางเลือกนี้คือ ประโยชน์สุทธิที่หายไปจากการผลิตกระแสไฟฟ้า หลังจากคิดต้นทุนของการผลิตกระแสไฟฟ้า และต้นทุนการส่งกระแสไฟฟ้าเข้าระบบการจ่ายไฟแล้ว (เอกราช ภัทรเวสสกุล, 2553)

4.2.4 ต้นทุนทางอ้อมและผลประโยชน์ทางอ้อม

ในการวัดต้นทุนทางสังคมนั้น นอกจากจะวัดต้นทุนโดยตรงของโครงการแล้ว ยังต้องรวมถึงต้นทุนทางอ้อม (Indirect Costs) ซึ่งก็คือ ผลกระทบต่าง ๆ ของโครงการที่มีต่อสังคมในแง่ลบอีกด้วย ตัวอย่างเช่น โรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยมลพิษทางอากาศ หรือปล่อยน้ำเสียจากการผลิตออกมาสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก มลพิษเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ในกรณีที่โครงการมีผลกระทบต่อสังคมเช่นนี้ การคำนวณต้นทุนทางสังคม จึงต้องรวมผลกระทบเหล่านี้ไว้ในการคำนวณต้นทุนทางสังคมด้วย ผลประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมหรือโครงการใดโครงการหนึ่งคือผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมหรือโครงการนั้น ซึ่งจะไม่เกิดขึ้น ถ้าไม่มีกิจกรรมหรือโครงการดังกล่าว การวัดผลประโยชน์สามารถวัดได้จากความเต็มใจที่จะจ่าย (Willingness to Pay) สำหรับผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม โครงการอาจมีผลกระทบทางอ้อม (Indirect Benefits) ตัวอย่างเช่น โครงการฉีดวัคซีน ซึ่งนอกจากผู้ได้รับวัคซีนและครอบครัวจะได้รับประโยชน์แล้ว โครงการนี้ ยังเกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมด้วย เพราะการฉีดวัคซีนจะช่วยลดการแพร่กระจายของโรคได้ การคิดผลประโยชน์จึงต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ทางอ้อมด้วยเช่นกัน หรือตัวอย่างโครงการทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการทำความสะอาดบึงบอระเพ็ด มีผลทำให้มีการใช้บึงบอระเพ็ดในการพักผ่อนหย่อนใจมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็มีผลต่อเนื่องที่ทำให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น การเพิ่มการจ้างงานจะถือว่าเป็นผลประโยชน์ของโครงการด้วย ดังนั้น ถ้าโครงการเกิดขึ้นในบริเวณที่มีการว่างงานสูง การเพิ่มขึ้นของการมีงานทำจะถือว่าเป็นประโยชน์ที่เกิดทางอ้อมจากโครงการ (สนธนา วันชัย, 2550)

4.3 แนวคิดเกี่ยวกับประเภทต้นทุนโครงการ

ต้นทุนของโครงการอาจแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ ต้นทุนที่มีตัวตน (Tangible Costs) ต้นทุนตามลักษณะนี้ สามารถคิดเป็นมูลค่าได้ และต้นทุนที่ไม่มีตัวตน (Intangible Costs) ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นมูลค่า

4.3.1 ต้นทุนที่มีตัวตน

สำหรับต้นทุนที่มีตัวตนนั้น สามารถแบ่งออกได้หลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการแบ่งหรือความต้องการใช้ประโยชน์ของข้อมูล อย่างไรก็ตาม เพื่อง่ายต่อความเข้าใจ ในที่นี้จะขอแบ่งประเภทต้นทุนที่มีตัวตนของโครงการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้คือ

1. ต้นทุนตามหน้าที่

ต้นทุนโครงการอาจแบ่งออกตามหน้าที่ (Function) ได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ คือ ค่าใช้จ่ายทางการลงทุน (Investment Costs) และค่าใช้จ่ายทางการดำเนินงานและบำรุงโครงการ (Operation and Maintenance Costs)

1) ค่าลงทุน โดยค่าลงทุนของโครงการ หมายถึง มูลค่าการใช้ปัจจัยการผลิตเพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก หรือเป็นฐานของการผลิตสินค้าและบริการต่อ ๆ ไป ค่าลงทุนนี้โดยทั่วไป จะประกอบด้วยรายการต่าง ๆ ดังนี้

ก. ทรัพย์สินคงที่ ซึ่งรวมถึงที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้าง เครื่องจักร เครื่องมือและอุปกรณ์การผลิต

ข. ค่าวางแผนและออกแบบ

ค. ค่าพัฒนาที่ดิน เช่น ค่าถมดิน ค่าทำถนนและทางเท้า ค่าติดตั้ง ไฟฟ้า น้ำประปา และโทรศัพท์

ง. ค่าจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ค่าจัดซื้อโต๊ะ เก้าอี้ ชั้นไม้ ตู้เก็บเอกสาร เครื่องปรับอากาศ และตู้เย็น

จ. ค่าใช้จ่ายก่อนการดำเนินงาน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น นับตั้งแต่การก่อตั้งกิจการ ถึงวันที่เริ่มดำเนินการ และวันที่เริ่มดำเนินการนี้ หมายถึง วันที่กิจการเริ่มมีรายได้ ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนนี้อาจจะประกอบด้วยค่าฝึกอบรม ค่าการจัดการ ค่าที่ปรึกษา ค่าดอกเบี้ยระหว่างก่อสร้าง และค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์

2) ค่าดำเนินงานและบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบำรุงรักษา หมายถึง มูลค่าของการใช้ทรัพยากรไปเพื่อการดำเนินงานและบำรุงรักษาโครงการ ซึ่งก็คือจำนวนเงินที่โครงการจ่ายออกไปเพื่อดำเนินงานและบำรุงรักษาโครงการ ทั้งนี้ เพื่อให้โครงการสามารถดำเนินงานไปได้ ตามปกติค่าใช้จ่ายประเภทนี้โดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

ก. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบด้วย

- ค่าวัสดุคืบ
- ค่าจ้างและเงินเดือน
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
- ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

ข. ค่าใช้จ่ายด้านการบริหารและการขาย ซึ่งอาจประกอบด้วย

- เงินเดือนและค่าตอบแทน
- ค่าเช่าสำนักงาน
- ค่าใช้จ่ายในการขาย
- ค่านายหน้า
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าภาษี และค่าประกันภัย เป็นต้น

ผลงานวิจัยนี้ศึกษา ระดับปริญญาตรี

ในระยะเริ่มแรกของการดำเนินงาน เมื่อการผลิตยังอยู่ในระดับต่ำค่าใช้จ่ายส่วนนี้จะมีน้อย และเมื่อระดับการผลิตสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายส่วนนี้ก็จะสูงขึ้นด้วย ดังนั้น ในการประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบำรุงรักษา จึงมักนิยมประมาณการเป็นแต่ละรายการค่าใช้จ่ายตามที่คาดว่าจะมีให้สอดคล้องกับปริมาณการผลิตและการดำเนินงาน

2. ต้นทุนตามลักษณะ

นอกจากจะแบ่งต้นทุนโครงการออกเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบำรุงรักษาดังกล่าวแล้ว ยังอาจแบ่งออกเป็นอย่างอื่นได้อีก ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากลักษณะของค่าใช้จ่ายว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายในหรือภายนอกโครงการ ตามทฤษฎีนี้ ค่าใช้จ่ายโครงการจึงแบ่งออกเป็นค่าใช้จ่ายขั้นต้น (Primary Costs) และค่าใช้จ่ายขั้นรอง (Secondary Costs)

1) ค่าใช้จ่ายขั้นต้น คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการมีโครงการ ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ หมายถึง มูลค่าของการใช้ปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรเพื่อการลงทุนดำเนินงานและบำรุงรักษาโครงการ ซึ่งบ่อยครั้งเรียกว่าค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Cost)

2) ค่าใช้จ่ายขั้นรอง หมายถึง ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการมีโครงการ หรือเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายนอกโครงการ โดยทั่วไปค่าใช้จ่ายประเภทนี้ จะเกิดขึ้นเมื่อโครงการลงทุนมีผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลกระทบทางด้านนี้ ส่วนใหญ่จะเกิดจากปัญหาด้านเทคนิคของโครงการ ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า ผลเสียหายภายนอกด้านเทคนิค (Technological Externalities หรือ Spillover) เช่น เมื่อมีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมแล้วโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ๆ ปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำลำคลอง ทำให้น้ำเน่าเสีย มีผลกระทบต่อคน สัตว์ และพืชที่อยู่รอบ ๆ โครงการ

3. ต้นทุนตามพฤติกรรม

ต้นทุนโครงการอาจแบ่งออกตามช่วงระยะเวลาเป็นระยะสั้นและระยะยาว โดยระยะสั้นจะมีปัจจัยการผลิตบางชนิด เช่น ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง เครื่องจักร และผู้บริหารระดับสูงไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ปัจจัยการผลิตเหล่านี้ จึงเป็นปัจจัยการผลิตคงที่ ในขณะที่เดียวกันก็อาจมีบางปัจจัย เช่น วัตถุดิบและแรงงาน ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเรียกว่าปัจจัยแปรผัน เมื่อปัจจัยการผลิตมีทั้งปัจจัยคงที่และปัจจัยแปรผัน ดังนั้น จึงสามารถแบ่งค่าใช้จ่ายออกเป็น ค่าใช้จ่ายคงที่ (Fixed Costs) และค่าใช้จ่ายแปรผัน (Variable Costs)

1) ค่าใช้จ่ายคงที่ คือ ค่าใช้จ่ายที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต กล่าวคือ ไม่ว่าจะมีการผลิตหรือไม่ หรือจะมีการผลิตมากน้อยเพียงใดก็ตาม ยังต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนนี้ ตัวอย่างเช่น ค่าเช่าสำนักงานและค่าโฆษณา หารู้ไม่ว่าค่าใช้จ่ายคงที่ทั้งหมด (Total Fixed

Costs) จะไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตก็ตาม แต่ค่าใช้จ่ายคงที่เฉลี่ยต่อหน่วย (Average Fixed Costs) สามารถลดลงได้ตามลำดับ เมื่อปริมาณการผลิตมากขึ้น ทั้งนี้เพราะค่าใช้จ่ายคงที่กระจายเฉลี่ยไปให้กับการผลิตจำนวนมากหน่วยขึ้นนั่นเอง ดังนั้น การผลิตที่ใช้ปัจจัยคงที่ไม่เต็มจำนวนที่มีอยู่ จึงยอมทำให้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสูงกว่าที่ควรจะเป็น เพราะเกิดการสูญเปล่าจากปัจจัยการผลิตคงที่ เช่น ค่าเช่าสำนักงานเดือนละ 1,000,000 บาท ถ้าทำการผลิตสินค้าได้จำนวน 100,000 หน่วย ค่าใช้จ่ายคงที่ก็จะเฉลี่ยไปให้หน่วยละ 10 บาท และถ้าผลิตได้จำนวน 200,000 หน่วย แต่ละหน่วยก็จะเฉลี่ยค่าใช้จ่ายคงที่เหลือเพียงหน่วยละ 5 บาทเท่านั้น จึงเห็นได้ชัดเจนว่าค่าเช่าจะเป็นค่าใช้จ่ายคงที่ แต่ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหน่วย จะขึ้นอยู่กับปริมาณการผลิตโดยถ้าทำการผลิตมากหน่วยขึ้น ค่าเฉลี่ยต่อหน่วยก็จะลดน้อยลง

2) ค่าใช้จ่ายแปรผัน คือ ค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต นั่นคือ ยิ่งทำการผลิตมากขึ้น ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ก็จะยิ่งสูงขึ้นเป็นเงาตามตัว เช่น ค่าวัตถุดิบ ค่าเหล็กเส้น และค่าจ้างแรงงาน เช่น ถ้าอัตราค่าจ้างเท่ากับวันละ 200 บาทต่อคน ถ้าจ้าง 10 คน ค่าจ้างจะเท่ากับ 2,000 บาท แต่ถ้าจ้าง 20 คน ค่าจ้างก็จะเท่ากับ 4,000 บาท เป็นต้น

4. ต้นทุนเพื่อการตัดสินใจ

ข้อมูลด้านค่าใช้จ่ายจะเป็นข้อมูลสำคัญและจำเป็นต่อการวิเคราะห์และประเมินโครงการ ดังนั้น สิ่งสำคัญในเรื่องนี้คือ การกำหนดค่าใช้จ่ายที่แท้จริงของโครงการ ทั้งนี้ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกโครงการลงทุนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งค่าใช้จ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจจะมีอยู่ 3 ประเภทคือ ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม (Relevant Costs) ค่าเสียโอกาส (Opportunity Costs) และต้นทุนจม (Sunk Costs)

1) ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม การวิเคราะห์และตัดสินใจว่าจะเลือกลงทุนโครงการใดโครงการหนึ่ง เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและมีผลต่อไปในอนาคต ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม ในกรณีนี้ จึงเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการและคิดในราคาปัจจุบัน ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในอดีตมาใช้ในปัจจุบัน สมมุติเช่น โครงการซื้อเครื่องจักรมาใช้งานในราคา 500,000 บาท แต่ปัจจุบันราคาเครื่องจักรนี้เพิ่มสูงขึ้นเป็น 600,000 บาท ถ้าโครงการจะใช้เครื่องจักรนี้ โครงการควรจะใช้ราคาเครื่องจักรปัจจุบันเป็นราคาที่ใช้คิดคำนวณค่าใช้จ่ายของโครงการ เหตุผลก็คือ ถ้าโครงการไม่ใช้เครื่องจักรนี้ โครงการก็สามารถขายเครื่องจักรนี้ให้กับโครงการอื่น ๆ ในราคาปัจจุบันได้เช่นกัน ดังนั้น ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการจึงต้องใช้ค่าใช้จ่ายปัจจุบันมากกว่าค่าใช้จ่ายในอดีต ค่าใช้จ่ายในปัจจุบันจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมที่ควรนำมาใช้

2) ค่าเสียโอกาส เนื่องจากค่าเสียโอกาสสะท้อนถึงมูลค่าแท้จริงของทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตดังที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้น ในการคิดค่าใช้จ่ายของโครงการใด จึงต้องคิดตามหลักค่า

เสียโอกาส โดยค่าใช้จ่ายของปัจจัยการผลิตนี้จะเท่ากับค่าเสียโอกาสของปัจจัยการผลิตนั้น ตามหลักการนี้ โครงการลงทุนจะได้ปัจจัยการผลิตที่ต้องการมาใช้ได้ โดยโครงการจะต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ปัจจัยการผลิตนั้น เป็นจำนวนเท่ากับที่ปัจจัยการผลิตนั้น ๆ จะได้รับ ถ้านำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น เช่น โครงการต้องการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้จัดการทั่วไป อย่างน้อยเท่ากับค่าตอบแทนที่ผู้จัดการนั้น จะได้รับถ้าไปทำงานให้กับโครงการอื่น มิเช่นนั้น ผู้จัดการคนนี้ก็อาจไม่มาทำงานกับโครงการ และนี่ก็คือค่าใช้จ่ายที่แท้จริงของปัจจัยการผลิต

3) ต้นทุนจม คือ ต้นทุนที่เกิดขึ้นในอดีตและมีการนำมาใช้กับโครงการลงทุนใหม่ในปัจจุบัน ต้นทุนจมจึงเข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการ แต่ในการวิเคราะห์และประเมินโครงการจะพิจารณาแต่เฉพาะผลประโยชน์ในอนาคตกับค่าใช้จ่ายในอนาคต ค่าใช้จ่ายในอดีตหรือต้นทุนจมจะไม่ปรากฏในบัญชี เช่น บริษัทเคยซื้อเครื่องจักรมาใช้ในงานก่อสร้างราคา 3,000,000 บาท แต่หลังจากนั้นไม่นาน บริษัทจัดทำโครงการใหม่และมีความจำเป็นต้องซื้อเครื่องจักรใหม่มาใช้ งานราคา 5,000,000 บาท ในกรณีเช่นนี้ ถึงแม้บริษัทจะนำเครื่องจักรเก่ามาใช้งานด้วย แต่ราคาเครื่องจักรเก่าราคา 3,000,000 บาทนี้จะไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจว่าจะลงทุนตามโครงการใหม่หรือไม่ เพราะบริษัทได้คิดค่าเครื่องจักรไปเรียบร้อยแล้ว ต้นทุนในอดีตจึงเป็นต้นทุนจมที่ไม่ได้นำมาใช้ในการคำนวณค่าใช้จ่ายเพื่อการตัดสินใจ

4.3.2 ต้นทุนที่ไม่มีตัวตน

นอกจากค่าใช้จ่ายที่ไม่มีตัวตน (Tangible Costs) ซึ่งสามารถคิดเป็นมูลค่าได้ดังกล่าวมาแล้ว โครงการต่าง ๆ ยังอาจก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในรูปที่ไม่มีตัวตนหรือที่ไม่สามารถคำนวณออกมาเป็นเงินได้อีกด้วย (Intangible Costs) เช่น โครงการที่เสนออาจมีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม ชีวิต และจิตใจของประชาชน ค่าใช้จ่ายประเภทไม่มีตัวตนนี้ เมื่อเกิดขึ้นแล้ว จะตีค่าได้ยากหรือไม่สามารถตีค่าเป็นตัวเงินได้เลย แต่ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ ก็เป็นค่าใช้จ่ายที่โครงการก่อให้เกิดขึ้นจริง ดังนั้นทางออกที่ดีก็คือ ควรจะต้องระบุว่าโครงการนั้น ๆ จะก่อให้เกิดผลกระทบที่ตีค่าเป็นเงินไม่ได้อะไรบ้าง โดยไม่ต้องมีการคำนวณออกมาเป็นมูลค่า ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ทราบว่าโครงการมีผลกระทบทางด้านนี้อยู่ด้วย

4.3.3 แนวทางการประมาณการต้นทุน

การประมาณการต้นทุนเป็นเรื่องสำคัญ ในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ ถ้าประมาณการต้นทุนค่าใช้จ่ายต่ำไป อาจมีผลทำให้โครงการไม่ดีสามารถผ่านไปได้และเมื่อผ่านไปแล้วจะนำไปสู่ปัญหาการขาดแคลนเงินทุน ปัญหาการขาดทุน และปัญหาการบริหารงานติดตามมา ดังนั้น การประมาณการต้นทุน จึงต้องมีความถูกต้องแม่นยำตามลักษณะของแต่ละโครงการ สำหรับในการประมาณการต้นทุน โดยทั่วไปจะมีกระบวนการ ดังนี้

1) แยกย่อยโครงการออกเป็นกิจกรรมต่าง ๆ (Activities) ที่จะต้องมีการดำเนินงานไปตามลำดับ เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ แล้วแยกย่อยแต่ละกิจกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อย (Sub-activities) และแต่ละกิจกรรมย่อยออกเป็นงานที่เล็กที่สุด เพื่อให้ได้ชุดของงาน (Work Packages) ที่จะต้องทำเพื่อความสมบูรณ์ของโครงการ

2) เมื่อทราบองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานที่จะทำแล้ว ก็จะประมาณการต้นทุนค่าใช้จ่ายของแต่ละกิจกรรมและงานที่ประกอบขึ้นเป็นโครงการ โดยในการประมาณการนั้นจะต้องพิจารณาปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดที่มีให้เลือกทั้งนี้เพราะแต่ละปัจจัยการผลิตจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของราคา (Price) คุณภาพ (Quality) และการจัดหา (Availability) บุคลากรอาจเป็นผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษา บริษัทที่ปรึกษา หรือเอกชนผู้รับเหมา การฝึกอบรมอาจจัดได้โดยจ้างเหมาให้แก่สถาบันการศึกษา เครื่องมือที่เหมาะสมก็อาจหาได้ในราคาที่แตกต่างกันจากผู้ผลิตหรือจำหน่าย การเลือกปัจจัยการผลิตจากที่ไหนในราคาใดต้องมีเหตุผลและสามารถอธิบายได้ และในการเลือกก็ควรเลือกโดยพิจารณาจากฐานของความต้องการและความเหมาะสม เพื่อจะได้ผลผลิตตามคุณภาพและมาตรฐานที่โครงการต้องการเป็นหลัก การประมาณการจึงต้องคำนึงถึงปริมาณคุณภาพและราคาต่อหน่วย ของแต่ละปัจจัยการผลิตตามที่ต้องการ เช่น

- การประมาณการต้นทุนของเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การผลิต จะขึ้นอยู่กับจำนวน ชนิด และราคาของเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตตามที่โครงการต้องการ

- การประมาณการต้นทุนของงานโยธา ขึ้นอยู่กับปริมาณงานด้านกายภาพและราคาต่อหน่วย

- การประมาณการต้นทุนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง อาจประมาณการจากปริมาณงานตามแบบมาตรฐาน แล้วคำนวณหาราคาต่อหน่วยโดยใช้ราคาวัสดุในปัจจุบัน

- การประมาณราคาของสายส่งไฟฟ้าแรงสูง ก็อาจใช้ราคาต่อหน่วยของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

- การประมาณราคาค่าก่อสร้างถนน อาจใช้ราคาที่หน่วยราชการและสำนักงานประมาณใช้ เช่น ถนนลูกรัง คิดราคา 150,000 บาทต่อกิโลเมตร และถนนลาดยาง คิดราคา 1,500,000 บาทต่อกิโลเมตร เป็นต้น

4.4 แนวทางเกี่ยวกับวิธีดำเนินการประมาณการต้นทุน

การประมาณการต้นทุนจึงสามารถดำเนินการได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. อ้างอิงกับโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันที่ได้ดำเนินการมาแล้ว การประมาณการตามวิธีนี้จะมีข้อได้เปรียบตรงที่ว่าจะทำให้การประมาณการต้นทุนมีความสมจริง แต่

ทั้งนี้ก็มีเงื่อนไขว่าโครงการนั้นจะต้องสามารถเปรียบเทียบได้กับโครงการที่เคยทำมาแล้วในทุก ๆ แง่มุม

2. ขอข้อมูลจากแหล่งผลิตและจำหน่าย วิธีนี้จะเป็นวิธีปลอดภัยที่สุดในการได้มาซึ่งราคาต่ำสุด แต่สิ่งที่ควรระมัดระวังก็คือ ราคาที่ได้มานั้นอาจเป็นราคาที่ยังไม่ได้รวมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าขนส่ง ค่าติดตั้ง ค่าทดลองเดินเครื่อง และค่าประกันในระหว่างการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ จะต้องรวมเข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนโครงการด้วยถ้ามี นอกจากนี้การประมาณการต้นทุนตามวิธีนี้ ยังสามารถนำมาใช้กับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย วัตถุดิบต่าง ๆ ตามที่ต้องการของโครงการ รวมทั้งราคาการรับเหมาของผู้รับเหมา

3. อาศัยเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง ค่าใช้จ่ายและราคาของบางประเภทอาจแสดงไว้ในระเบียบข้อบังคับและเอกสารทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ก็อาจนำมาใช้ได้เช่น ค่าภาษี อัตราค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เป็นต้น

4. การสำรวจ ผลงานการสำรวจ หรืองานวิจัยบางประเภท ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการหรือไม่ก็ตาม อาจมีข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และอัตราค่าจ้างที่จ่ายจริงไว้ เช่น ค่าชดเชยการอพยพเท่ากับ 150,000 บาทต่อครอบครัว และค่าตั้งถิ่นฐานเท่ากับ 530,000 บาท ต่อครอบครัว เป็นต้น

5. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคหรือวิศวกร บางครั้งบางโอกาส ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องจะเป็นบุคคลที่เหมาะสมในการประเมินราคาของวัตถุดิบ เครื่องจักรกล อุปกรณ์การผลิตและงานออกแบบก่อสร้างต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดีกว่าบุคคลอื่น โดยที่ต้นทุนของโครงการบางส่วน อาจมีความจำเป็นต้องใช้เงินตราต่างประเทศ โดยเฉพาะโครงการเงินกู้ ในกรณีเช่นนี้ ก็ควรมีการแยกย่อยต้นทุนของโครงการออกเป็นต้นทุนในส่วนที่ใช้เงินตราในประเทศ และส่วนที่คาดว่าจะใช้เงินตราต่างประเทศไว้ด้วย ส่วนที่ใช้เงินตราต่างประเทศจะรวมถึงปัจจัยการผลิตที่นำเข้าโดยตรงและเงินตราต่างประเทศที่คาดว่าจะใช้ซื้อสินค้าและการบริหารงานในประเทศ ดอกเบี้ยระหว่างการก่อสร้างและทุนดำเนินงาน (Working Capital) ที่ต้องการก็ควรรวมไว้ด้วย ส่วนค่าภาษีและอากรนำเข้าควรรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนค่าใช้จ่าย แต่ควรแสดงแยกไว้ต่างหาก เพราะต้นทุนค่าใช้จ่ายส่วนนี้จะเป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายของกิจการหรือโครงการ ไม่ใช่ต้นทุนทางเศรษฐกิจของโครงการ วิธีการสำคัญที่ช่วยให้การประมาณการต้นทุนมีความเที่ยงตรงมากขึ้นก็คือ จะต้องมีการสำรองรายจ่ายเอาไว้ด้วย โดยปกติการประมาณการต้นทุนจะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การประมาณการกรณีฐาน (A Base Estimate) และการประมาณการที่มีการเผื่อเงินสำรองจ่ายทั้งทางด้านกายภาพ (Physical Contingencies) และทางด้านราคา (Price Contingencies) ทั้งนี้ เพราะการประมาณการในกรณีพื้นฐาน จะเป็นการประมาณการภายใต้ข้อสมมุติว่าจะมีการนำโครงการไปปฏิบัติตามแผนที่

วางไว้ เป็นการประมาณการตามปริมาณและคุณภาพของงาน สินค้าและบริการ รวมทั้งตามราคาต่อหน่วยที่ทราบ โดยสมมติว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงในระหว่างการปฏิบัติตามแผน กล่าวอีกนัยหนึ่ง การประมาณการกรณีฐานไม่ได้รวมผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณและราคาที่อาจเกิดขึ้นหลังจากวันที่ทำการประมาณการ ส่วนเงินสำรองจ่ายจะสะท้อนการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพและราคาที่สามารถเกิดขึ้นระหว่างช่วงเวลาของการประมาณการกรณีฐาน จนกระทั่งเสร็จสิ้นโครงการ การประมาณการค่าลงทุนของโครงการจึงประกอบด้วยค่าลงทุนกรณีฐาน (Base Cost) บวกด้วยเงินสำรองจ่าย (Contingencies)

5. แนวคิดการประเมินความคุ้มค่า

5.1 หลักความคุ้มค่า

หลักความคุ้มค่า (Cost – effectiveness or Economy) หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยตรงทำให้มีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน (การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542) หลักความคุ้มค่า คือ การบริหารงานที่มองในเชิงเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า (input) กับผลผลิต (output) ที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง คือ การเพิ่มผลผลิต (work better) และการลดต้นทุนการใช้จ่าย (cost less)

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 22 ระบุว่า การประเมินความคุ้มค่า หมายถึง การประเมินการดำเนินการกิจของภาครัฐเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลประโยชน์ที่สมดุลกับทรัพยากรที่ใช้ ทั้งนี้ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอาจเป็นได้ทั้งผลสำเร็จที่พึงประสงค์ และผลกระทบในทางลบที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนและสังคม ทั้งที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้และไม่สามารถคำนวณเป็นเงินได้ โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินความคุ้มค่า มุ่งให้ส่วนราชการประเมิน ความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจด้วยตนเอง (Self-assessment) 3 ประการ ได้แก่

1. ประเมินว่าการปฏิบัติการกิจ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และได้ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประชาชนและภาครัฐ มากหรือน้อยกว่าค่าใช้จ่ายและผลเสียที่เกิดขึ้นเพียงใด
2. เป็นข้อมูลสำหรับส่วนราชการในการทบทวนจัดลำดับความสำคัญในการเลือกปฏิบัติการกิจ หรือเป็นข้อมูลสำหรับรัฐบาลเพื่อพิจารณาขุบเลิกภารกิจ รวมทั้งการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติการกิจ (Self-improvement) ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น
3. เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดตั้งงบประมาณของส่วนราชการในปีต่อไป (Self-control)

5.2 แนวทางการดำเนินการตามหลักความคุ้มค่า

การประเมินความคุ้มค่าเป็นเครื่องมือใช้ประกอบการพิจารณาทางเลือกที่ก่อประโยชน์สูงสุด การประเมินจึงให้ความสำคัญกับประเด็นการทำงานใน 3 มิติ ได้แก่ มิติประสิทธิผล ควบคู่ไปกับมิติประสิทธิภาพ และมิติผลกระทบ (สมชาย ศักดาเวคีอิสร, 2547) การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศผู้บริหารให้ความสำคัญในการดำเนิน การงานและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้สั้นหรือเบ็ดเสร็จในขั้นตอนเดียว เพื่อให้สะดวกและรวดเร็ว ประสิทธิภาพการปฏิบัติการจึงเป็นการประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการปฏิบัติการกิจ โดยเปรียบเทียบผลที่ได้รับจากการปฏิบัติการกิจว่ามีความสอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลที่คาดไว้ว่าจะได้รับที่กำหนดไว้ก่อนดำเนินการหรือไม่ โดยพิจารณาจากการบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติการกิจ และความพึงพอใจต่อผลประโยชน์ที่ได้รับจากผลผลิตหรือบริการ (สมชาย ศักดาเวคีอิสร, 2547)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติการกิจ หมายถึง การประเมินความเหมาะสม สอดคล้องของการใช้ทรัพยากรและกระบวนการทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตตามวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาจากผลผลิตเทียบกับต้นทุนทั้งหมด การจัดหาทรัพยากร ที่ได้มาตรฐาน มีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม รวมทั้งมีกระบวนการทำงานที่ประหยัดทรัพยากร (สมชาย ศักดาเวคีอิสร, 2547) รวมถึงการพิจารณาผลกระทบที่พลอันสืบเนื่องจากการปฏิบัติการกิจ ทั้งที่คาดหมายหรือตั้งใจ และไม่ได้คาดหมาย ทั้งที่เกิดขึ้นระหว่างและภายหลังการปฏิบัติการกิจ ที่อาจกระทบต่อการพัฒนาในมิติอื่น หรือการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานอื่น หรือประชาชนทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มอื่น ทั้งในและนอกพื้นที่ การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามภารกิจภาครัฐ ครอบคลุมถึงผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งผลกระทบด้านบวกและด้านลบ ในมิติที่สามารถประเมินในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

6.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธัญธร วิริยะยุทมา (2553) ศึกษาความคุ้มค่าเงินในการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการศึกษาพบว่า ความคุ้มค่าเงิน คือ ในการศึกษาต่อนั้นผู้ศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน และการบริหารงานในองค์กรหรือธุรกิจส่วนตัวให้เป็นระบบมากขึ้น โดยใช้หลักทฤษฎีและหลักปฏิบัติไปสังเคราะห์ วิเคราะห์ ตลอดจนนำไปใช้แก้ปัญหาในการบริหารงาน การได้เรียนรู้สังคมใหม่ๆ เพื่อการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม การแสดงความคิดเห็นในส่วนของการไม่มีคุ้มค่าเงิน คือการเลือกศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศิลปากรนั้น เพราะ

สถาบันที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ แต่ผลที่ได้จากการศึกษานั้นไม่ได้เป็นไปตามความคาดหวังของนักศึกษาเท่าที่ควร เหตุเป็นเพราะเป็นคณะวิชาที่เปิดสอนใหม่ ยังขาดการบริหารจัดการที่เหมาะสม พฤติกรรมการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนั้น เป็นกระบวนการตัดสินใจด้วยตนเอง ทั้งนี้มีผลมาจากการปลุกฝังของแต่ละสถาบัน อายุ และอาชีพเป็นหลัก มีความคาดหวังจะมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์มากขึ้น เป็นการตัดสินใจเลือกแนวทางที่คิดว่าสามารถทำให้ตนเองประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน โดยการใช้หลักความคิด และเหตุผลในการตัดสินใจ ด้านของชื่อเสียงสถาบันถือได้ว่าเป็นส่วนที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยศิลปากรทุกด้าน คือ มีชื่อเสียงของสถาบันเป็นที่ยอมรับของสังคม

เอกราช ภัทรเวสสกุล (2553) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์และทางการเงินของการนำระบบการประชุมทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Web Conferencing) มาใช้ในการประชุมทางไกล กรณีศึกษา : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้วิธีการศึกษาเชิงพรรณนาและใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ศึกษารูปแบบการประชุมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันคือแบบ Free Service (Skype) และความต้องการ ใช้วิธีการสัมภาษณ์และออกแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ทางการเงินมาเป็นเครื่องมือในการพิจารณาปัจจัยทางการเงินในการลงทุน ผลการศึกษาพบว่าระบบการประชุมทางไกลแบบ Free Service มีค่าใช้จ่ายในการประชุมต่อครั้งน้อยกว่าระบบอื่น ดังนั้นหากเลือกพิจารณาการวิเคราะห์ทางการเงินเพียงด้านเดียว Web Conference จะเป็นระบบที่ไม่ควรลงทุน เนื่องจากทำให้ค่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิและค่าอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อทุนต่ำกว่าระบบการประชุมทางไกลแบบ Free Service

พรสิริ แก้วนิมิตรชัย (2552) ศึกษาเรื่อง การให้คุณค่าในการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนั้น เป็นกระบวนการตัดสินใจด้วยตนเอง มีความคาดหวังจะมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์มากขึ้น เป็นการตัดสินใจเลือกแนวทางที่คิดว่าสามารถทำให้ตนเองประสบความสำเร็จจากการตัดสินใจ ในด้านของชื่อเสียงสถาบัน ถือได้ว่าเป็นส่วนที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยศิลปากรทุกด้าน คือบรรยากาศของมหาวิทยาลัยเอื้อต่อการเรียนรู้ ชื่อเสียงของสถาบันเป็นที่ยอมรับของสังคม ในเรื่องของการให้ความหมายของคำว่าคุณค่า (Brand equity) คือ เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ในด้านการศึกษาหาความรู้ ทำให้ตนเองมีกระบวนการทางความคิดที่เป็นระบบเป็นขั้นตอน โดยการใช้หลักของทฤษฎีหลักการของการศึกษา การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด การได้เรียนรู้สังคมใหม่ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายในการสร้างทุนทางสังคม การแสดงความคิดเห็นในส่วน of ความไม่มีคุณค่า คือการเลือกศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศิลปากรนั้น เพราะ

เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ แต่ผลที่ได้รับจากการศึกษานั้นไม่ได้เป็นไปตามความคาดหวังของนักศึกษาเท่าที่ควร เหตุเป็นเพราะเป็นคณะวิชาที่เปิดสอนใหม่ ยังขาดการบริหารจัดการที่เหมาะสม

พลฤทธิ์ ภูรัตนพิชญ์ และวรุฒม์ ทองหยด (2551) ศึกษาเรื่อง “ความคุ้มค่าเงินในการใช้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ เอ ไอ เอส (AIS) ของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก 15 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคุ้มค่าเงินในการเลือกใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เครือข่าย AIS ของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่าความคุ้มค่าเงินของนักศึกษาในการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เครือข่าย AIS เกิดจาก 1.ความซื่อสัตย์ต่อตราสินค้า เนื่องจากนักศึกษามีความมั่นใจในคุณภาพของสัญญาการให้บริการของเครือข่าย การดึงดูดความสนใจของลูกค้าใหม่ การรับรู้ถึงคุณภาพของพนักงาน สิทธิพิเศษต่างๆ 2.การรับรู้ตราสินค้าได้แก่ การมีทัศนคติที่ดีต่อตราสินค้าในด้านของสัญญา โทรศัพท์ การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนหรือคนในครอบครัวให้ใช้บริการ 3.ความซาบซึ้งในคุณภาพของสินค้าเกิดจากการให้บริการของเครือข่ายที่มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ พนักงานมีความรู้ความสามารถในการตอบข้อซักถามแก้ไขปัญหาพร้อมให้บริการ 4.ภาพลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับตราสินค้า โดยการช่วยเหลือด้านข้อมูล การมีพนักงานที่ให้คำปรึกษาหรือช่วยแก้ปัญหา เอาใจใส่ดูแลผู้ใช้บริการ 5.การสร้างมูลค่าของตราสินค้าให้เป็นสินทรัพย์ โดยกระบวนการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค รวมทั้งการแสดงออกในความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท

กัญมล เดือนเหมือน (2548) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีปทุม จำแนกตามเพศของนักศึกษา อาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2549 รวม 10 คณะวิชา จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) วิธีการศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ

ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้ ปัจจัยจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในภาพรวม นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม มีความคิดเห็นต่อบัณฑิตทั้ง 7 ด้าน คือ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย สถานที่ตั้ง ความคาดหวังของนักศึกษา การจัดการเรียนการสอน ความตั้งใจส่วนตัว ความคาดหวังด้านอาชีพ

และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมากทุกคณะ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ปัจจัยด้านสถานที่ตั้ง ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยและสิ่งอำนวยความสะดวก

ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ศรีปทุม จำแนกตามอาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นจำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครองและรายได้ของผู้ปกครอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.50 จำนวน 2 องค์ประกอบ คือ ด้านสถานที่และด้านการจัดการเรียนการสอน

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ความคุ้มค่าในการศึกษาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคุ้มค่าในการศึกษาของนักศึกษาสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี การศึกษานี้จึงเลือกรูปแบบและวิธีการวิจัยโดยใช้ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ มุ่งเน้นการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Group Interview) นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี คณะวิทยาการจัดการ สาขาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำนวน 27 คน

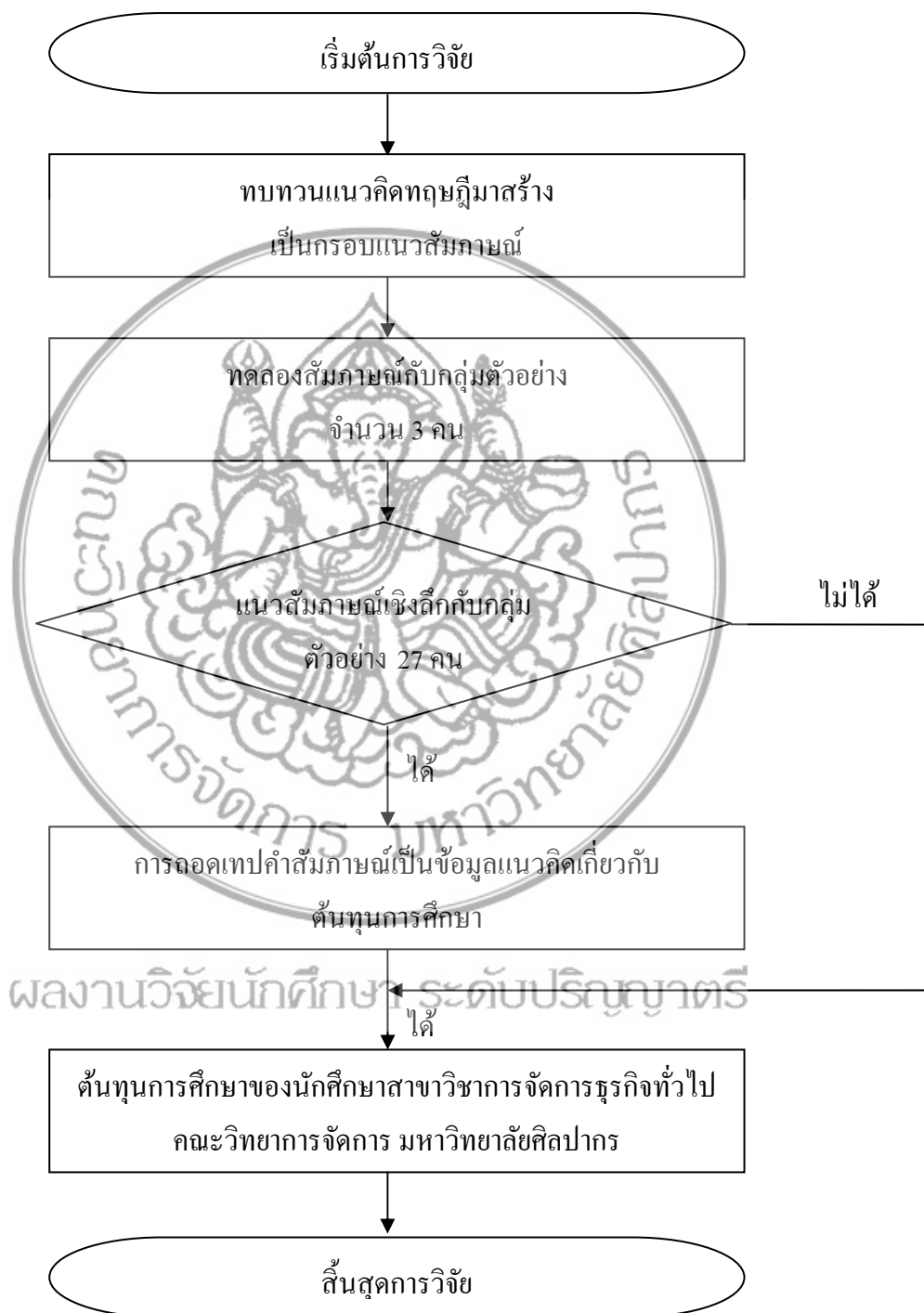
1.2 ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี คณะวิทยาการจัดการ สาขาการจัดการทั่วไปชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง ที่ทำการสัมภาษณ์มีจำนวน 27 คน โดยสนทนากลุ่ม เป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษสาขาการจัดการทั่วไปชั้นปีที่ 1 กลุ่มนักศึกษสาขาการจัดการทั่วไปชั้นปีที่ 2 กลุ่มนักศึกษสาขาการจัดการทั่วไปชั้นปีที่ 3 และ กลุ่มนักศึกษสาขาการจัดการทั่วไปชั้นปีที่ 4

2. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การศึกษาเอกสาร ในการเก็บข้อมูลช่วงแรก เป็นการเก็บข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการทบทวนเอกสาร ทฤษฎี ข้อมูลต่างๆ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม หลังจากเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี คณะวิทยาการจัดการ สาขาการจัดการทั่วไปชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ผู้ศึกษาได้สร้างแนวคำถามครอบคลุมในประเด็น ผู้ศึกษาเลือกการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม ผู้ศึกษาได้ใช้แนวคำถามที่ได้มีการพัฒนาจากกรอบความคิดพื้นฐานมาใช้ในการสัมภาษณ์ด้วย และได้นำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ผู้ศึกษาได้นำแนวคำถามที่ได้สร้างขึ้นไปทดสอบกับกลุ่มเพื่อน

เพื่อความชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้เรียกว่า “ผู้ให้ข้อมูลหลัก” แล้วนำกลับมาแก้ไขข้อบกพร่องที่พบก่อนนำไปใช้ในการสัมภาษณ์จริงต่อไป

รูปที่ 1 แสดง FLOW CHART ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 ขั้นตอนการลงสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

2.3.1 ผู้ศึกษาสำรวจประวัติเบื้องต้นของนักศึกษา และเก็บข้อมูลเบื้องต้นพร้อมทั้งวางแผนในการเก็บข้อมูล และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือการสร้างความสัมพันธ์กับนักศึกษาทุกคน พร้อมทั้งแนะนำตัวผู้ศึกษาให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้รู้จักตัวตนมากขึ้นว่าเป็นใครและจะมาทำอะไร

2.3.2 ทำการสอบถามข้อมูลเบื้องต้น จากนั้นผู้ศึกษาได้เริ่มสร้างความสัมพันธ์ ใช้การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม ในการสัมภาษณ์ผู้ศึกษาเป็นผู้สัมภาษณ์เองทั้งหมด พร้อมทั้งจดประเด็นสำคัญในการสนทนากับผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคน โดยใช้คำถามลักษณะ “ตะล่อม” เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยผู้สัมภาษณ์กับผู้ช่วยผู้สัมภาษณ์ทำการพูดคุยกันในกลุ่มนักศึกษา และหาจังหวะในการเข้าสู่แนวคำถามที่เตรียม โดยผู้ถูกสัมภาษณ์จะแสดงความคิดเห็นของแต่ละคนออกมา ในบางคนนั้นแสดงออกทั้งด้านอารมณ์และลักษณะท่าทาง เนื่องจากทำบรรยากาศให้คล้ายกับการพูดคุยและเปลี่ยนกันเองตามประสาเพื่อน ที่ และน้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง จะเป็นคำตอบจากความรู้สึกจากใจของผู้ตอบ ลักษณะจึงคล้ายกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเหมือนกับการจับกลุ่มพูดคุยกันตามปกติ

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.1 การจดบันทึก เป็นสมุดบันทึกประจำวันที่บันทึกความคิดและสถานการณ์ต่างๆ ที่สังเกต เพื่อเป็นการป้องกันการลืมและช่วยให้เข้าใจข้อมูลหลังจากการเก็บข้อมูลการศึกษา มีประโยชน์ต่อการนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

3.2 แนวสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการทำวิจัยเชิงคุณภาพที่ต้องเตรียมไว้ เพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์และประเด็นการศึกษาที่ตั้งไว้ โดยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาก่อนที่จะนำไปสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียด และครอบคลุมมากที่สุด โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ และชั้นปี

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์เรื่องการให้ความคุ้มค่าในการศึกษาการจัดการธุรกิจทั่วไป ได้แก่ การเลือกมหาวิทยาลัยและการเลือกคณะวิชาที่ศึกษา ความคุ้มค่าทางการเงินในการศึกษา ความคุ้มค่าเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ความคุ้มค่าเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน และความคุ้มค่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอน

3.3 เครื่องบันทึกเสียงใช้สำหรับการสัมภาษณ์ ซึ่งการจดบันทึกอย่างเดียวอาจไม่สามารถ ได้รับความละเอียดเพียงพอ ในการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม จะมีข้อมูลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จึงจำเป็นต้องบันทึกรายละเอียดให้ได้มากที่สุด

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย

ระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่ เดือนมิถุนายน 2555 ถึง เดือนมกราคม 2556 รวม ระยะเวลาที่ทำการวิจัยประมาณ 7 เดือน

กิจกรรม	ระยะเวลา (เดือน)						
	1	2	3	4	5	6	7
1. กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย							
2. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง							
3. กำหนดแบบการวิจัย							
4. รวบรวมข้อมูล							
5. วิเคราะห์ข้อมูล							
6. จัดทำคู่มือเอกสาร							

5. สรุปและอภิปรายผล

เป็นการนำเสนอเฉพาะประเด็นที่สำคัญ จากการเก็บข้อมูลทั้งหมด เป็นการสรุปและ อภิปรายผลที่ได้จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์และตามแนวทางสัมภาษณ์ เพื่อนำไปสู่ ข้อเสนอแนะต่อไป

ผลงานวิทยานิพนธ์ศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ความคุ้มค่าในการศึกษาสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคุ้มค่าในการศึกษาของนักศึกษาด้านการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม จากผู้ศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ผู้ศึกษาจึงต้องการทราบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ดังมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

รายการ	จำนวน
1.) เพศ	
1.1 เพศชาย	16
1.2 เพศหญิง	11
2.) ชั้นปี	
2.1 ชั้นปีที่ 1	3
2.2 ชั้นปีที่ 2	3
2.3 ชั้นปีที่ 3	8
2.4 ชั้นปีที่ 4	13

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ (ต่อ)

รายการ	จำนวน
3.) อายุ	
3.1 อายุ 18 - 19	3
3.2 อายุ 19 - 20	3
3.3 อายุ 20 - 21	8
3.4 อายุ 21 - 22	13

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 16 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 11 คน ในจำนวนนั้นกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 เป็นส่วนใหญ่จำนวน 13 คน รองลงไปศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 จำนวน 8 คน โดยมีอายุส่วนใหญ่ 21 – 22 ปี จำนวน 13 คน รองลงไปมีอายุ 20 – 21 ปี จำนวน 8 คน

2. การเลือกมหาวิทยาลัยและการเลือกคณะวิชาที่ศึกษา

2.1 การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศิลปากร การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศิลปากร เนื่องจากมหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐบาลที่มีชื่อเสียงเก่าแก่ยาวนาน และเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป อีกทั้งมหาวิทยาลัยศิลปากรยังเป็นมหาวิทยาลัยยอดนิยมที่บุคคลทั่วไปให้ความเชื่อถือ ชื่อเสียงของสถาบันสามารถเทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยของรัฐอื่นๆ ได้ จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับชื่อมหาวิทยาลัย หลายคนให้ความเห็นคล้ายคลึงกัน คือเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและเป็นที่รู้จักมาเป็นเวลานาน การเรียนการสอน หลักสูตรของแต่ละสาขาวิชามีความน่าสนใจ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันได้

จากการสัมภาษณ์การเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา ด้านความพร้อมทางด้านสติปัญญา ความสามารถทางด้านความคิด ความพร้อมและ โอกาส เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้เลือกศึกษาในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

2.2 การเลือกคณะวิชาที่ศึกษา การเลือกคณะในการศึกษาส่วนใหญ่ นักศึกษาได้ตรวจสอบรายละเอียดของรายวิชาที่เปิดสอน แสดงความคิดเห็นว่ารายวิชาที่มีความน่าสนใจ คิดว่าสามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพที่ตนกำลังทำอยู่ได้ และวิชาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ ให้ความเห็นว่าเป็นสาขาวิชาที่คิดว่าตนมีความสามารถที่จะเรียนได้ กลุ่มนักศึกษาที่จบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศิลปากร เพราะชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยและต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล สถานที่ศึกษาใกล้บ้าน สัจจรสะดวก และการสอบคัดเลือกผ่านจึงตัดสินใจศึกษา และเลือกสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป เนื่องจากสามารถนำไปใช้ในการทำงานในอนาคตได้

ตารางที่ 2 คำให้สัมภาษณ์การเลือกมหาวิทยาลัยและการเลือกคณะวิชาที่ศึกษา

ประเด็นสัมภาษณ์	คำให้สัมภาษณ์
การเลือกมหาวิทยาลัยและการเลือกคณะวิชาที่ศึกษา	<p>“ศิลปากรเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง แล้วเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐด้วย และที่นี้ก็อยู่ใกล้บ้านอีกอย่างอยากจะเรียนเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจด้วย” (ไต้ด นามสมมุติ)</p> <p>“ที่เลือกเรียนสาขานี้ก็เพราะว่าต้องการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประกอบธุรกิจ” (กัณ นามสมมุติ)</p> <p>“เนื่องจากที่บ้านมีธุรกิจเป็นของตนเองจึงอยากนำความรู้ที่ได้จากสาขาวิชาธุรกิจทั่วไป เพื่อไปช่วยงานที่บ้าน” (ปอ นามสมมุติ)</p> <p>“ที่เลือกมาเรียนที่นี้เพราะเพื่อนชวนมาจะได้มีคนช่วยเหลือเรื่องเรียนอีกอย่างศิลปากรก็มีชื่อเสียง ทำให้อยากมาเรียนที่นี้” (พลอย นามสมมุติ)</p> <p>“ที่มาเรียนศิลปากรเพราะสอบติดรอบโควตาพิเศษก็เลยเลือกเรียนที่นี้เลย เพราะมหาวิทยาลัยศิลปากรก็มีชื่อเสียงอยู่แล้ว” (เอก นามสมมุติ)</p> <p>“คิดว่าการเรียนสาขาวิชาธุรกิจทั่วไปน่าจะหางานทำได้ง่าย เพราะมีความหลากหลายดี เรียนทุกอย่างเลย” (ตัม นามสมมุติ)</p>

ตารางที่ 2 คำให้สัมภาษณ์การเลือกมหาวิทยาลัยและการเลือกคณะวิชาที่ศึกษา (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	คำให้สัมภาษณ์
การเลือกมหาวิทยาลัยและการเลือกคณะวิชาที่ศึกษา	“อยากเรียนบริหารธุรกิจอยู่แล้ว แต่เห็นว่ามหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ มีเปิดหลักสูตรบริหารก็เลยมาสอบดู” (พี นามสมมุติ)

3. ความคุ้มค่าทางการเงินในการศึกษา

จากการสัมภาษณ์แบบกลุ่มให้ความเห็นต่อความคุ้มค่าเงินเกี่ยวกับสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าคุ้มค่าเงินจากการศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป โดยให้ความเห็นว่าเป็นหลักสูตรที่เปิดขึ้นมาเพื่อรองรับการประกอบอาชีพในปัจจุบันอย่างหลากหลาย และสนับสนุนการประกอบธุรกิจส่วนตัว มีความทันสมัย หลักสูตรครอบคลุม กลุ่มนักศึกษาให้ความเห็นต่อความคุ้มค่าเงินเกี่ยวกับสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าเป็นสาขาวิชาที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพ และคิดว่าคุ้มค่าเงินในการจ่ายเพื่อศึกษาในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

ตารางที่ 3 คำให้สัมภาษณ์ความคุ้มค่าทางการเงินในการศึกษา

ประเด็นสัมภาษณ์	คำให้สัมภาษณ์
ความคุ้มค่าทางการเงินในการศึกษา	“ผมคิดว่าที่จ่ายค่าเทอมเรียนไปก็น่าจะคุ้มนะ เพราะถ้าผมจบไปผมสามารถหางานทำได้แน่ๆ แต่ถ้าหาไม่ได้ ผมคิดว่าผมจะนำความรู้ที่ได้รับนำไปประกอบธุรกิจเองได้” (เต้ นามสมมุติ) “คิดว่าค่าเทอมของหลักสูตรนี้แพงใช้ได้เลยอะ แต่ถ้ามองมุมกลับกัน การศึกษาก็เปรียบเสมือนการลงทุน ซึ่งเชื่อว่าจบไปแล้วต้องสามารถนำไปใช้การประกอบอาชีพได้แน่นอน” (อีฟ นามสมมุติ)

ตารางที่ 3 คำให้สัมภาษณ์ความคุ้มค่าทางการเงินในการศึกษา (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	คำให้สัมภาษณ์
ความคุ้มค่าทางการเงินในการศึกษา	<p>“คิดว่าจบไปมีงานรองรับอยู่แล้ว เพราะสาขาวิชาของเรามีความรู้หลายด้าน ได้ฝึกงานในสถานที่จริง และเห็นการประกอบธุรกิจหลายรูปแบบจากการศึกษาดูงาน ก็คิดว่าคุ้มค่าแล้วกับเงินที่เสียไป” (เก๋ นามสมมุติ)</p> <p>“ผมว่าเงินที่เสียไป ถ้าไปเทียบกับความรู้และประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับมานั้น ไม่ว่าจะมาจากในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ก็สามารถทำให้ผมวางแผนชีวิตในอนาคตได้ เงินที่เสียไปอาจจะน้อยไปด้วยซ้ำ” (กราย นามสมมุติ)</p>

4. ความคุ้มค่าเกี่ยวกับสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

จากการสัมภาษณ์แบบกลุ่มให้ความเห็นต่อความคุ้มค่าเงินเกี่ยวกับสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าคุ้มค่าเกี่ยวกับสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยให้ความเห็นว่าเป็นหลักสูตรใหม่ที่เปิดขึ้นมาเพื่อรองรับการประกอบอาชีพในปัจจุบันอย่างหลากหลาย มีความทันสมัยโดยหลักสูตรครอบคลุมหลักการบริหาร กลุ่มนักศึกษาให้ความเห็นต่อความคุ้มค่าเงินเกี่ยวกับสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าเป็นสาขาวิชาที่มีความหลากหลายในการประกอบอาชีพ และมีหลักสูตรที่ทันสมัย

ตารางที่ 4 คำให้สัมภาษณ์ความคุ้มค่าเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการธุรกิจทั่วไป

ประเด็นสัมภาษณ์	คำให้สัมภาษณ์
ความคุ้มค่าเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการธุรกิจทั่วไป	<p>“คิดว่าคุ้มค่ามากเพราะเป็นหลักสูตรใหม่คงปรับหลักสูตรให้เข้ากับสาขาวิชาที่เรียนและจะได้รับความรู้มากพอสมควรที่จะนำไปประกอบอาชีพได้” (เนม นามสมมุติ) “สาขาวิชานี้ดิฉันประทับใจมากหลายในการประกอบวิชาชีพสามารถทำธุรกิจได้เป็นอย่างดี” (โพลล์ นามสมมุติ)</p> <p>“การเรียนบริหารธุรกิจ ผมว่าเหมาะกับยุคปัจจุบันที่มีการแข่งขันทางธุรกิจสูง ถ้าเรามีความรู้พื้นฐานที่ดีก็จะทำให้เราได้เปรียบคู่แข่งทางธุรกิจ” (เป็ด นามสมมุติ)</p> <p>“ผมคิดว่าการเรียนธุรกิจทั่วไปเหมาะกับผู้ที่ทำธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด เรื่องการประกอบธุรกิจมากขึ้น” (อาม นามสมมุติ)</p> <p>“หลักสูตรนี้ก็ดีนะคะ เพราะทำให้ได้วิชาความรู้และประสบการณ์มากมายจากอาจารย์ผู้สอน” (ตัว นามสมมุติ)</p> <p>“ก็ดีนะคะได้เรียนในหลายๆวิชาของสาขาวิชาอื่น เพื่อให้เราได้มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การตลาด ภาษา ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ” (แอน นามสมมุติ)</p>

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

5. ความคุ้มค่าเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

การเก็บข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ผู้สอน ต่อความคุ้มค่าในการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี กลุ่มนักศึกษาให้ความเห็นต่อความคุ้มค่าเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ให้นักศึกษาเข้าใจ คอยให้คำปรึกษา และคำแนะนำในด้านการเรียน มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา และมีวิธีการสอนที่เข้าใจง่าย อาจารย์แต่ละท่านมีความรู้ในวิชาที่สอน

ตารางที่ 5 คำให้สัมภาษณ์ความคุ้มค่าเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

ประเด็นสัมภาษณ์	คำให้สัมภาษณ์
<p>ความคุ้มค่าเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอน</p>	<p>“อาจารย์ช่วยได้มากเลยคะ ถ้าอาจารย์สอนโดยนำความรู้และประสบการณ์ที่ไม่ได้มีแค่ในตำราสอน ก็จะทำได้ความรู้ในเรื่องของธุรกิจมากเลยคะ” (ซี นามสมมุติ)</p> <p>“คุ้มค่ามากเลยครับ เพราะอาจารย์แต่ละท่านก็มีการสอนที่แตกต่างกันออกไป แต่ละวิชามีการเรียนที่ไม่ซ้ำกันให้ได้เรียนรู้มากมายและเกิดการคิดตาม” (กี นามสมมุติ)</p> <p>“มีการนำกรณีศึกษาของธุรกิจในรูปแบบต่างๆมาให้ได้ศึกษาอยู่ตลอด ทำให้ไม่น่าเบื่อ” (กวาง นามสมมุติ)</p> <p>“อาจารย์มีการเตรียมความพร้อมที่จะให้ความรู้ ในทุกๆด้าน ทั้งด้านเทคโนโลยีและเอกสารประกอบการเรียนต่างๆ ที่เป็นความรู้” (เม นามสมมุติ)</p> <p>“รู้สึกว่าคุณครูนอกจากจะให้ความรู้แล้ว ยังให้คำปรึกษาและรับฟังความคิดเห็น เวลาที่เราไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน” (ทราย นามสมมุติ)</p> <p>“อาจารย์ได้พาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ ทำให้ได้รับความรู้ใหม่ๆ และได้เห็นรูปแบบธุรกิจที่มีอยู่จริงในปัจจุบันทำให้เราไปได้เปิดหูเปิดตาเห็นของจริงที่ไม่ใช่แค่ความรู้ที่ได้รับจากห้องเรียน” (ชิน นามสมมุติ)</p>

6. ความคุ้มค่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์แบบกลุ่มให้ความเห็นต่อความคุ้มค่าในการศึกษาเกี่ยวกับสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าคุ้มค่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีความพร้อมในเรื่องของการจัดเตรียมเอกสารประกอบการสอน และห้องเรียนมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ห้องเรียนมีความสะดวกสบาย

ตารางที่ 6 คำให้สัมภาษณ์ความคุ้มค่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ประเด็นสัมภาษณ์	คำให้สัมภาษณ์
ความคุ้มค่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอน	<p>“ห้องเรียนมีมากครับ ไม่ต้องกลัวว่าจะต้องไปแย่งห้องกับสาขาวิชาอื่นหรือชั้นปีอื่น” (ปิ โป้ นามสมมุติ)</p> <p>“มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีคอมพิวเตอร์มากเพียงพอที่จะให้นักศึกษาได้ค้นหาข้อมูลและหาความรู้” (มิก นามสมมุติ)</p> <p>“มีเอกสารประกอบการเรียนทุกวิชา ทำให้เราสามารถนำกลับไปทบทวนจากที่ได้ฟังการสอนจากอาจารย์” (น้ำ นามสมมุติ)</p> <p>“ห้องเรียนกว้างดี แอร์ก็เย็น ทำให้ผมเรียนแล้วสบายไม่รู้สึกอึดอัด” (หว่าง นามสมมุติ)</p>

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 5

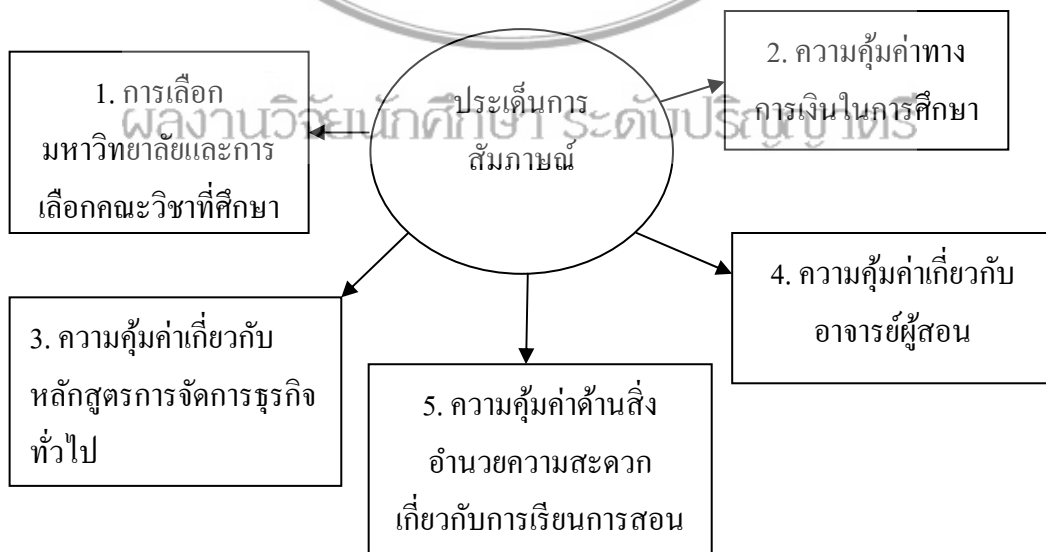
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ความคุ้มค่าในการศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” เป็นกระบวนการตัดสินใจเรียนต่อและการเรียนที่ได้รับความคุ้มค่าในการศึกษาอย่างแท้จริง จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้เห็นความสำคัญของการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร การแสดงความคิดเห็นในเรื่องของความคุ้มค่าในการศึกษาของแต่ละบุคคลที่ได้รับจากการเรียน และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคณะวิชา

สรุปและอภิปรายผล

ในปัจจุบันเรื่องการศึกษา ถือได้ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก มีการแข่งขันกันสูง จึงต้องสร้างความรู้และความถูกต้องให้กับผู้เรียนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ การอยู่ในสังคมย่อมต้องได้รับการศึกษา เพื่อนำไปประกอบอาชีพและการทำงานให้ก้าวไปพร้อมกับเทคโนโลยี และวิวัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

การศึกษาเรื่องการให้ความสำคัญในการศึกษาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นการศึกษาเพื่อการตัดสินใจเลือกเรียน ความคุ้มค่าที่ได้รับจากการเรียน ผู้ศึกษาสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

รูปที่ 2 แสดงแนวทางการสัมภาษณ์

1. การเลือกมหาวิทยาลัยและการเลือกคณะวิชาที่ศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ชื่อเสียงของสถาบันการศึกษาเป็นส่วนที่สำคัญในการตัดสินใจในการเรียนต่อ ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันในทุกด้าน คือบรรยากาศของมหาวิทยาลัยเอื้อต่อการเรียน ผู้ศึกษาได้ใช้ชื่อของมหาวิทยาลัยศิลปากรเปรียบเสมือนเป็นตราสินค้าชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคจะต้องทำการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้านี้ ดังนั้นตราสินค้าในที่นี้คือคำว่า “มหาวิทยาลัยศิลปากร” ถือได้ว่าเป็นตราสินค้าที่ถูกสร้างขึ้นมาเป็นเวลานาน ตราสินค้านี้ได้สร้างความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวขึ้น ถือได้ว่าเป็นการสร้างแตกต่างจากสถาบันอื่นๆ ในเรื่องของการเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและมีความเชี่ยวชาญในด้านศิลปะ แต่ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการเปิดหลักสูตรที่ศึกษาในด้านธุรกิจ เพื่อศึกษาทฤษฎี และปฏิบัติในการทำงาน หลักสูตรของแต่ละสาขาวิชามีความน่าสนใจ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันได้

2. ความคุ้มค่าทางการเงินในการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป มีความคุ้มค่าเงินในการศึกษาเป็นการศึกษาหาความรู้ ทำให้มีองค์ความรู้มากขึ้น โดยให้ความเห็นว่าเป็นหลักสูตรที่เปิดขึ้นมาเพื่อรองรับการประกอบอาชีพในปัจจุบันอย่างหลากหลาย และสนับสนุนการประกอบธุรกิจส่วนตัว มีความทันสมัย หลักสูตรครอบคลุม สามารถนำไปใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพ และคิดว่าคุ้มค่าเงินในการจ่ายเพื่อศึกษาในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

3. ความคุ้มค่าเกี่ยวกับสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปเป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัย เป็นหลักสูตรใหม่ที่เปิดขึ้นมาเพื่อรองรับการประกอบอาชีพในปัจจุบันอย่างหลากหลาย มีความทันสมัย โดยหลักสูตรครอบคลุมหลักการบริหาร เป็นสาขาวิชาที่มีความหลากหลายในการประกอบอาชีพ

4. ความคุ้มค่าเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ให้นักศึกษาเข้าใจ คอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำในด้านการเรียน มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา และมีวิธีการสอนที่เข้าใจง่าย อาจารย์แต่ละท่านมีความรู้ในวิชาที่สอน

5. ความคุ้มค่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ผลการศึกษาพบว่า เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีความพร้อมในเรื่องของการจัดเตรียมและมีเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ห้องเรียนมีความสะดวกสบายและมีจำนวนมากต่อจำนวนนักศึกษา บรรยากาศในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าความคุ้มค่าในการศึกษาสาขาวิชาธุรกิจทั่วไป ควรจะมีการอธิบายหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจว่าการศึกษาในสาขาธุรกิจทั่วไปนั้นสามารถนำความรู้ไปประกอบวิชาชีพได้บ้างให้ชัดเจนและเข้าใจ ควรสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน เพื่อเป็นแรงจูงใจในการผลักดันให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจทั่วไปให้ดียิ่งขึ้น และควรมีการเพิ่มเติมวิชาเรียน ให้มีความทันสมัยก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ที่เปิดสอนในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป มีการศึกษาปัจจัยตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี อายุ เพศ อิทธิพลของบิดา มารดา โดยการทำวิจัยเชิงปริมาณ และมีการศึกษาความคุ้มค่าของการตัดสินใจเรียนในสาขาวิชาอื่นๆ ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัญจนกัญญ์ เกื้อเหมือน. (2548). “ปัจจัยจูงใจในเลือกเข้าศึกษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีปทุม.” งานวิจัยส่วนบุคคล หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กัมพล เกื้อกุล. (2547). “ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมลอสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.” กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิตต์อารีย์ กนกนิรันดร. (2541). “ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- จิรพัชร หนองมกกุล. (2555). “การประเมินความคุ้มค่าระบบเผยแพร่ความรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ด้วยวิธีการ Value Measuring Methodology (VMM).” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- จิราภรณ์ ไหวดี. (2541). “แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามปีการศึกษา 2540.” งานวิจัยส่วนบุคคลหลักสูตรปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คำรัสศิริ ศิลปวัฒนานันท์. (2539). “ทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยกายัพ.” งานวิจัยส่วนบุคคลคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกายัพ.
- ทวีศิลป์ สารแสน. (2543). “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- ชัยธร วิริยะอุทมา. (2553). “ความคุ้มค่าเงินในการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” งานวิจัยส่วนบุคคลคณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการประกอบการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีรวรรณ วิริยะรัตนพร. (2546). “พฤติกรรมการตัดสินใจของบัณฑิตในการเข้าศึกษาต่อหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน.” งานวิจัยส่วนบุคคลคณะ เศรษฐศาสตร มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2552). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” งานวิจัยส่วนบุคคลภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นวลทิพย์ ควกุล. (2528). *หลักเศรษฐศาสตร์ 2 มหเศรษฐศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: เขียวบุ๊คพับลิชชิง.
- เบญจา นิลบุตร. (2540). “ความคาดหวังของข้าราชการตำรวจต่อรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชาศึกษากรณีศึกษา กองบัญชาการศึกษา.” งานวิจัยส่วนบุคคลหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปณิศา ลัญจนาพันธ์. (2548). *การแบ่งส่วนตลาดตามลักษณะทางประชากรศาสตร์* กรุงเทพมหานคร: ชรรมสาร.
- ปรมะ สตะเวทิน. (2541). *ความคิดเห็นด้านค่านิยมและพฤติกรรม*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- พนิดา อัครกะ. (2544). “การศึกษาเปรียบเทียบระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษาตามทัศนะของนักศึกษา: กรณีศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย.” *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเลย*.
- พจน์ สะเพียรชัย. (2537). “การอุดมศึกษาไทยในอนาคต.” *วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและ พัฒนา 7, 2 (เมษายน): 2-11*.

พรศิริ แก้วนิมิตชัย. (2552). “การให้คุณค่าในการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” งานวิจัยส่วนบุคคลหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พฤทธิ ภูรัตนพิชญ์ และวรุฒม์ ทองหยด. (2551). “ความคุ้มค่าเงินในการใช้บริการเครือข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ เอ ไอ เอส (AIS) ของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.” งานวิจัยส่วนบุคคล คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พัฒนพงศ์ พวงทอง. (2535). “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนชาวเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอน.” งานวิจัยส่วนบุคคล หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิสิฐ มหามงคล. (2546). “ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้โดยสารต่อการให้บริการของ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน).” งานวิจัยส่วนบุคคลหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคภูมิ อิงคปรัชญากุล. (2548). “ความคิดเห็นที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: กรณีศึกษา นิสิตรปม. รุ่น7-4.” งานวิจัยส่วนบุคคล สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2555). **คณะที่เปิดสอน**. เข้าถึงเมื่อ 1 พฤศจิกายน. เข้าถึงได้จาก

<http://www.ms.su.ac.th>

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2542). **พฤติกรรมทางประชากรศาสตร์**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2550). **คุณค่าตราสินค้า (Brand Equity)**. กรุงเทพมหานคร: เพชร จรัสแสงแห่งโลกธุรกิจ.

- รักษนก โสภพิศ. (2542). “การมีส่วนร่วมและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการ
อาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครปฐม”. งานวิจัยส่วนบุคคล
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สกวเดือน ปธนสมิทธิ. (2540). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการรื้อปรับระบบของพนักงาน
ธนาคาร.” งานวิจัยส่วนบุคคล หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สนธนา วันชัย. (2550). “การประเมินความคุ้มค่าของการใช้อินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัย
เพชรบูรณ์.” งานวิจัยส่วนบุคคล คณะเทคโนโลยีการเกษตร สาขาเทคโนโลยี
อิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สมเจตน์ ไวยากรณ์. (2542). “การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2534-2540 นครปฐม.” งานวิจัยส่วน
บุคคล คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมชาย สักดาเวทีศรี. (2547). “วิวัฒนาการของแนวคิดการพัฒนาที่ส่งผลต่อชุมชนไทย.” วารสาร
เศรษฐกิจและสังคม 41, 6 (พฤศจิกายน-ธันวาคม): 4-10.
- สันติพงษ์ เจริญศรี. (2543). “มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.” งานวิจัยส่วนบุคคลปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
อุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.” 19
สิงหาคม.
- สุณีย์ ชีรดากร. (2542). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครูพระนคร.
- สุดาพร กุณทุลบุตร. (2549). **ความหมายของคุณค่าตราผลิตภัณฑ์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภัทธานิ สุขสำราญ. (2542). “ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและความคาดหวังของผู้บริหาร และครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 5 ในการปฏิรูปการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542”. งานวิจัยส่วนบุคคล หลักสูตรครุศาสตร์ บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.

เสรี วงษ์มณฑา และชัชณะ เตชคณา. (2550). **ลุ่มลึกกับแบรนด์**. กรุงเทพมหานคร: ฐานการพิมพ์.

อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2539). **ลักษณะทางประชากรศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัมพร ณ สงขลา. (2539). “เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.” **ปริญญาณีพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**.

เอกราช ภัทรเวสสกุล. (2553). “การศึกษาความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์และทางการเงินของการนำระบบการประชุมทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Web Conferencing) มาใช้ในการประชุมทางไกล กรณีศึกษา: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.” **งานวิจัยส่วนบุคคล คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**.

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interview)

เรื่องความคุ้มค่าในการศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ตามสภาพความเป็นจริง

1. ชื่อ.....นามสกุล.....

2. ข้อมูลส่วนตัว

2.1. เพศ [] ชาย

[] หญิง

2.2. อายุ [] 18 - 19 ปี [] 19 - 20 ปี

[] 20 - 21 ปี [] 21 - 22 ปี

2.3. ชั้นปี [] ชั้นปี 1 [] ชั้นปี 2

[] ชั้นปี 3 [] ชั้นปี 4

ผลงานวิจัยนันทศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ข้อมูลในการสัมภาษณ์

1. การเลือกมหาวิทยาลัยและการเลือกคณะวิชาที่ศึกษา

1.1 การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศิลปากร

.....

.....

1.2 การเลือกคณะวิชาที่ศึกษา

.....

.....

2. ความคุ้มค่าทางการเงินในการศึกษา

.....

.....

3. ความคุ้มค่าเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3.1 ความทันสมัยของหลักสูตร

.....

.....

3.2 การนำความรู้ไปใช้เมื่อจบหลักสูตร

.....

.....

4. ความคุ้มค่าเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

4.1 คุณสมบัติของผู้สอน คุณวุฒิ

ผลงานวิทยานักศึกษา ระดับปริญญาตรี

.....

.....

4.2 วิธีการสอนของอาจารย์ผู้สอน

.....

.....

4.3 การให้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้สอนแก่นักศึกษา

.....

.....

4.4 เวลาที่ผู้สอนมีต่อนักศึกษาเพื่อการเรียนการสอน

.....

.....

5. ความคุ้มค่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอน

5.1 สถานที่เรียน

.....

.....

5.2 เอกสารประกอบการเรียน

.....

.....

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายธนวัตร นกคารา
ที่อยู่	27/1 หมู่1 ตำบลบางแก้ว อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนสกลวิทยา
พ.ศ. 2551	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนวัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2555	ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิทยานักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายอนุพันธ์ ปทุมมาสูตร
ที่อยู่	39/14 หมู่1 ตำบลยายชา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนหอแซฟอุปถัมภ์
พ.ศ. 2551	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนหอแซฟอุปถัมภ์
พ.ศ. 2555	ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี